

En skolhistoria

av Sven Winnell

Om skolorna i Strängnäs och en inbjudan till dagens studenter att gå in i elevföreningen Strengnenses. En uppdatering 2001 av en historia 1992. Kompletterad med nyheter 2010-2011.

En skolhistoria

Strengnenses och studenterna

Föreningen Strengnenses är enligt de nya stadgarna antagna vid årsmötet den 29 maj 1999 en sammanslutning av f d elever, lärare och annan personal vid Strängnäs högre allmänna läroverk, Paulinska skolan och Thomasgymnasiet i Strängnäs samt andra personer med särskilt intresse för dessa skolor.

Föreningens ändamål är att verka för och utveckla medlemmarnas kontakt med varandra samt att väcka och bevara deras känsla av samhörighet, kunskap om och intresse för de angivna skolornas historia, tradition, kultur och utveckling.

För att få bli medlem krävs att elev deltagit i undervisning under minst ett läsår och att lärare och annan personal varit anställd minst ett läsår vid någon av de angivna skolorna. För annan person beviljas medlemskap av föreningens styrelse.

För medlemskap i föreningen uttas en årlig avgift som beslutas av årsmötet. Ständigt medlemskap kan erhållas om en avgift som vid inträdet är tio gånger årsavgiften erläggs. Hedersmedlem samt f d eller nuvarande lärare eller annan personal vid någon av de angivna skolorna är befriad från medlemsavgift.

Föreningens beslutande organ är årsmötet eller extra föreningsmöte. Årsmöte skall hållas före maj månads utgång och förläggas till Strängnäs.

De nya stadgarna innebär att fler kategorier kan bli medlemmar i föreningen mot tidigare huvudsakligen bara f d elever.

Före skolreformerna de senaste decennierna var Strengnenses en förening för dem som gått i den gamla realskolan och det gamla gymnasiet. Eleverna tar inte studenten nu som förr, men firar ändå studentexamen, klär sig i vita mössor och kallar sig studenter.

Gymnasiet i Strängnäs.

Gymnasiet i Strängnäs, som fått namnet Thomasgymnasiet efter biskop Thomas med den bekanta frihetssången, låg en tid i gamla seminariet vid Regementsgatan och ligger nu 2011 sedan några år i omgjorda delar av gamla regementsområdet. Från gymnasiet avgår numera varje år några hundra studenter, år 2001 cirka 200. Det är nästan lika många som alla elever i hela läroverket för sjutti år sedan, 302 höstterminen 1943 och ungefär sju gånger så många som i studentklassen då - 28.

Hela gymnasiet hade 1943 92 elever och av dem hade hälften, 45, sin hemort utanför det som nu är Strängnäs kommun och var inackorderade i staden. Upptagningsområdet var mycket större då. Nu kan man räkna med att de flesta studenterna är från Strängnäs, som numera också omfattar Mariefred, Åker, Länna, Härad, Fogdön, Tosterö, Aspö och Stallarholmen, Selaön.

Hur ska man bland dagens studenter kunna bevara känslan av samhörighet när de är så många och världen är så stor? Gymnasisterna för sextio år sedan levde i en tämligen liten värld, sammanpressad av brist på kommunikationsmedel och pengar. Nu har ungdomarna större möjligheter att sprida ut sig och tappa kontakten med varandra.

Det är på gott och ont. Men det vore synd om kontakten tappades så mycket att Strengnenses inte fick några nya medlemmar, utan dog ut.

Medlemsförteckningen 1990 upptog 505 namn, varav cirka 80 som slutat skolan 1970 eller senare. De flesta av dem från 1970-talet och några få från 1980-talet. Medlemsantalet var 2001 359 inklusive hedersmedlemmar och ständiga medlemmar.

Vad kan binda samman 1970-, 1980- 1990- och 2000-talens studenter? Det är skoltiden och Strängnäs då och de särskilda problem som är specilla för varje årgång. Men den årgångsvisa samhörigheten

blir för snäv. Man bör lägga större vikt vid samhörigheten mellan åldersgrupperna och samhörigheten med det förgångna i längre perspektiv och också om samhörigheten i skapandet av framtiden: Den ljusnande framtid är vår! - Men framtiden byggs på det som varit och det är bara med sådana kunskaper man kan undvika att falla i gropar som gångna generationer ramlat i.

Vad behöver en Strängnässtudent veta för att känna samhörighet på lämpligt sätt och för att kunna bygga en ljusnande framtid? Det är mycket och den som vill utforska saken får studera skolan, Strängnäs och världen. Här följer en berättelse om skolan.

Mina skolhistoriska fakta för tiden fram till och med 1990 har jag främst hämtat från Albert Falk, Strängnäs gymnasiums historia, utgiven av läroverket 1926; Svensk Uppslagsbok, andra omarbetade och utvidgade upplagan; S Marklund, Skolan förr och nu, Liber 1984; B Stenholm, Svensk skola idag, Liber 1984.

För tiden efter 1990 har jag använt mig av uppgifter inhämtade på Internet i april 2001 och 2010-2011.

Strengnenses och framtiden

Strängnässtudenter som nu 2011 just blivit pensionärer tog examen för ungefär 45 år sedan. Det var i mitten av 1960-talet. De kan konstatera att tiden rullar på och att framtiden snart försvinner bakåt till det förgångna. 2011 års studenter kommer att finna en dag 2057 när de fått pension, att 45 års framtid blivit 45 års historia.

De nya studenterna kan gå in i föreningen och låta den hjälpa till att hålla koll på de rinnande åren. Gymnasiet i Strängnäs har anor från den första katedralskolan på 1100-talet. Är inte det något att tänka på, att gå in i föreningen och känna samhörighet med elever under 800 år?

Medeltiden och 1500-talet

Enligt en biskopsordning 1164 utfärdad av påven i Rom skulle i Sverige finnas ärkebiskop i Uppsala och för övrigt biskopar i Skara, Linköping, Strängnäs och Västerås. I slutet av 1100-talet bestämde påven att en skola skulle inrättas vid varje domkyrka och kloster och i slutet av århundradet lär ha funnits en skola i Strängnäs, i första hand för blivande präster, men även för andra. I skrifterna nämns katedralskolan första gången år 1349.

Kalmarunionen ingicks 1389 mellan Sverige, Norge och Danmark. Den utföll inte väl. En del svenska gillade den inte, utan ville göra sig fria. Engelbrekt tog ledningen i Sverige och valdes till rikshövitsman på det riksmöte i Arboga 1435 som ses som Sveriges första riksdag.

Men Engelbrekt dräptes 1436. Tre år senare, 1439, skrev biskop Thomas i Strängnäs en krönikedikt om Engelbrekt och friheten. Den tolkade den svenska nationalkänslan och innehåller den berömda frihetssången.

Frihetssträvandena fortsattes av Sten Sture den äldre och Sten Sture den yngre. Som ett led i försöken att stärka Sveriges ställning grundade Sten Sture den äldre år 1477 Sveriges första universitet i Uppsala. Ute i Europa hade universitet grundats på flera håll under 1100-talet. Lunds universitet tillkom 1666.

Gustav Vasa gjorde slut på unionen 1521 och valdes till Sveriges kung i Strängnäs den 6 juni 1523. När han genomförde reformationen och kastade ut katolikerna förföll det katolska skolväsendet och en svensk skolordning med mer statligt inslag kom till som en del av en kyrkoordning 1561. En skolordning 1611 förbättrade läget.

1600-talet och 1700-talet

Gustav II Adolf rustade upp rikets skolväsen. Det inrättades gymnasier i Västerås 1623, Strängnäs 1626, Linköping 1627, Stock-

holm 1640, Skara 1641, Växjö 1643, Göteborg och Härnösand 1648.

Kungen upplät till läroverket i Strängnäs den så kallade Roggeborgen och där låg skolan kvar till 1935, då den flyttades till nya lokaler vid Eskilstunavägen.

Det nya läroverket av 1626 i Strängnäs var en bättre efterföljare till den gamla katedralskolan. Den organiserades och kördes igång av Strängnäs biskopen Laurentius Paulinus Gotus. Det nya läroverket bestod av en lägre skola med fyra klasser och en högre skola, gymnasiet, också med fyra klasser. Skolämnena var fortfarande huvudsakligen anpassade till prästutbildning.

Gymnasiet i Strängnäs fick genast många lärjungar och var länge det största i riket. År 1748 hade Strängnäs 186 lärjungar, Linköping 127 och resten varierade mellan 31 och 76 elever. År 1803 hade Strängnäs tre gånger så många elever som övriga gymnasier. År 1825 låg Linköping först med 115 medan Strängnäs kom tvåa med 113 och övriga mellan 70 och 10 elever. 1843 hade Strängnäs fallit tillbaka. Linköping hade 84 gymnasister, Stockholm 80 och Strängnäs 69. Övriga 59 till 13. Det kan också sägas att antalet lärjungar vid rikets gymnasier år 1825 var 673, år 1843 var de 599.

1600-talets skolordningar innehöll inte några stadganden om folkundervisningen. I 1686 års kyrkolag sägs att prästen ska ge undervisning och i kyrkboken anteckna varje persons kristendoms-kunskap. Kyrkoherden i varje socken skulle dessutom se till att alla barn lärde sig läsa, mm.

Det svenska skolsystemet ändrades nästan inte alls under 1700-talet. Makthavarna understödde naturvetenskaplig forskning vid universitetet, men visade föga intresse för de breda lagrens utbildning.

Folkskolan

I slutet av 1700-talet kom krav på en bättre folkundervisning, men inte förrän 1842 kom en folkskolestadga med obligatorisk folkskola

och skolplikt. Motsvarande folkskoleordningar tillkom 1814 i Danmark, 1827 i Norge, 1866 i Finland, 1872 i Preussen, 1870 i England, 1877 i Italien, 1882 i Frankrike och i USA först i Massachussets 1846 och sist 1918 i Mississippi. I Sovjetunionen kom skolan först efter revolutionen 1917. I flertalet av nutidens länder har den kommit först efter andra världskriget.

I 1842 års svenska folkskolestadga föreskrevs att minst en lärare skulle finnas i varje församling, men det uppnåddes inte förrän efter många år. Antalet skolår föreskrevs inte. 1861 infördes folkskoleinspektörer, 1878 angavs en normalplan med två år i småskola och fyra år i den egentliga folkskolan.

Som komplement till folkskolan infördes 1918 obligatoriska fortsättningsskolor, antingen med yrkesutbildning eller med allmän utbildning. År 1914 tillkom en central folkskoleöverstyrelse som 1918 gjordes om till skolöverstyrelse med tillsyn också över yrkesskolor.

År 1936 beslutade riksdagen om sjuårig folkskola, men först 1949 hade alla skoldistrikt infört den.

1800-talet och halva 1900-talet

För skolor av den typ som fanns vid gymnasiet i Strängnäs kom nya skolordningar 1724, 1807, 1820 och 1849 då gymnasierna och de till dem knutna lägre skolorna blev elementarläroverk och det tillkom en reallinje utöver den klassiska latinlinjen.

Begreppet gymnasium försvann för en tid. I läroverksstadgor 1859, 1869, 1873 och 1875 gjordes ändringar av klassindelningar och skolämnen. Nu fanns med bland annat fysik, kemi, tyska, engelska och franska.

Elementarläroverken var av två slag: lägre och fullständiga. De senare kom från år 1878 att heta högre allmänna läroverk.

I en läroverksstadga 1905 återupptogs beteckningen gymnasium

för de högre klasserna, som kallades ringar. De lägre skolor som var anknutna till gymnasierna formades under 1800-talet om för att passa till utbildningsbehov hos dem som skulle ägna sig åt handel, industri och dylikt. 1905 blev de realskolor som avslutades med realexamen.

1909 beslöt riksdagen om kommunala mellanskolor som ledde till realexamen. 1920 fick skolöverstyrelsen tillsyn också över läroverken. Folkskolor och läroverk samordnades mer och mer.

År 1927 gjordes en stor skolreform med en läroverksstadga 1928: två olika realskolor inrättades, dels en fyraårig med anknytning från folkskolans sjätte klass, dels en femårig med anknytning från folkskolans fjärde klass.

1928 beslutades också om kommunala flickskolor med anknytning både från fjärde och från sjätte klass i folkskolan. Läroverksstadgan reviderades något 1933, men stod sig sedan över andra världskriget.

Gymnasierna var ursprungligen öppna bara för manliga elever. 1923 begärde läroverket i Strängnäs hos kungen att få ta in kvinnliga elever på gymnasiet och våttermen 1924 kom de första in.

Vid sidan om de vanliga gymnasierna fanns vissa tekniska gymnasier och handelsgymnasier.

Det svenska skolsystemet blev med tiden ett mycket komplicerat lappverk och beskrevs på 1940-talet ibland som kaotiskt.

Efterkrigstidens skolreformer

År 1940 tillsattes en statlig skolutredning som skulle utreda och lägga förslag om både obligatorisk skola och frivilliga skolformer, dvs om folkskola, realskola, flickskola och gymnasium i alla deras former. I ett förslag 1948 skulle folkskolans och realskolans olika former ersättas av en nioårig enhetsskola gemensam för alla barn. Gymnasiet

skulle vara treårigt och bygga på fullständigt genomgången obligatorisk nioårig skola.

En försöksverksamhet med nya skolformen påbörjades 1950 och pågick i cirka tio år. Med ledning av försöksverksamheterna antog riksdagen 1962 en skollag, enligt vilken enhetsskolan skulle kallas grundskola, vara nioårig och obligatorisk och ha kommunerna som huvudmän.

Grundskolan ersatte andra skolformer som låg inom ramen för den nioåriga skolplikten och hade lågstadium tre år, mellanstadium tre år och högstadium tre år. Grundskolans första läroplan kom 1962, sedan en 1969, därefter en 1980 och 1994 Läroplan 94, Lpo 94, som anpassats 1998.

Det allmänna gymnasiet, som hade latin- och reallinjer, fick 1954 en tredje, allmän linje. Under 1960-talet reformerades gymnasiet i två steg. Först slogs det allmänna gymnasiet ihop med tekniska gymnasier och handelsgymnasier 1964 och fick sin form i 1965 års läroplan för gymnasiet.

Delar av praktiska realskolor, flickskolor och yrkesskolor som så att säga blivit över när de första nio skolåren förts in i grundskolan ombildades till tvååriga fackskolor och yrkesskolor som byggde på grundskolan.

I gymnasietets andra reformsteg slogs dessa fackskolor och yrkesskolor ihop med gymnasiet 1971 enligt riksdagsbeslut 1968. Och det tog form i en för hela denna skola gemensam läroplan, Lgy70. Läroplanen har sedan reviderats. 1983 kom den tredje aktualiserade upplagan av de övergripande allmänna delarna. Från 1 juli 1994 har gymnasieskolan en ny läroplan.

Skolöverstyrelsen har avskaffats 1990 och ersatts av Skolverket.

Antalet elever i de så kallade högre skolornas nybörjarklasser i procent av motsvarande årskull var (enligt SOU 1955:53, sid 37):

År	realskolestadiet	gymnasiestadiet
1931	13,4	03,6
1935	16,1	04,8
1940	20,1	05,8
1945	26,6	08,3
1950	35,6	12,9

År 1990 gick i princip hundra procent av årskullen i det som motsvarar realskolan och cirka 90 procent av dem som gått ut grundskolan sökte in vid gymnasiet. Alla kom inte in direkt på önskad linje och stod över till senare år. Men till gymnasiet kom också ett antal äldre som varit borta från skolan kortare eller längre tid.

De allmänna gymnasierna på 1930-talet var statliga. Gymnasierna nu är som grundskolorna kommunala.

Med gymnasiereformerna avskaffades den gamla typen av studentexamen och även realexamen. I Strängnäs togs den sista realexamen 1972.

Andra skolor och utbildningar

Utöver grundskolor och gymnasier finns andra skolor och motsvarande för gymnasienivå och lägre.

Enligt riksdagsbeslut 1943 kunde utgå statsbidrag till leksskolor och eftermiddagshem. Statsbidragen ökades 1949, 1963, 1966 och 1967. Åren 1955-1965 fanns i daghem och dylikt cirka 10 000 platser i hela riket och i leksskolor och dylikt cirka 30 000- 50 000. Därefter har platserna ökat kraftigt. 1980 fanns drygt 100 000 daghemsplatset och full behovstäckning avsågs då bli nådd i början av 1990-talet. År 2001 är daghemmen väl etablerade och 1 januari 2002 införs maxtaxa på dagis.

År 1973 beslutade riksdagen om allmän förskola för sexåringar och

fritidsverksamhet för 7-12-åringar. 1998 tillkom läroplan för förskolan Lpfö 98.

Folkbildningsorganisationer av många slag har funnits sedan slutet av 1800-talet för kurser och studiecirklar. Folkhögskolor inrättades från och med 1860-talet. 1983 fanns cirka 120 sådana skolor, varav ungefär hälften var folkrörelseägda. De drivs oftast i internatform och hade ursprungligen årskurser, men håller numera också många korta kurser.

Med ett riksdagsbeslut 1967 infördes komvux, kommunala vuxensskolan. 1968 var antalet kursdeltagare i komvux ungefär 60 000. Elevantalet ökade kraftigt till cirka 300 000 år 1979.

Arbetsmarknadsutbildning, AMU, kom 1945, men drevs till en början i obetydlig omfattning. 1960 var antalet deltagare cirka 8 000 och 1980 cirka tio gånger större. Formen växlar med konjunkturen.

Arbetsgivare i privata och offentliga företag och organisationer ordnar många slags kurser och konferenser. Korrespondensinstitut och Utbildningsradion, som också verkar i TV, ordnar kurser av olika slag.

Sedan mitten av 1970-talet har kommunerna ansvar för att följa upp ungdomar som lämnat grundskolan och som inte deltar i reguljär utbildning eller har fast anställning.

För handikappade av olika slag finns särskilda arrangemang. I möjligaste mån inrangeras de i den vanliga utbildningen, men det finns specialskolor för svårt hörsel- och synskadade, svårt rörelsehindrade och förståndshandikappade.

Under senare år har tillkommit särskilda undervisningar för invandrare, bland annat i deras hemspråk, cirka 80 olika språk. De flesta kommunerna har särskilda musikskolor. Mycket viktiga utbildningar sker kontinuerligt genom radio och TV, dagstidningar och tidskrifter, böcker, mm, och på senare år Internet. Som medverkande i denna utbildning kan man räkna bokförlag, bibliotek, o. d.

Samhället förändras fort. Det ställer krav om vidareutbildning som förnyar och kompletterar gamla kunskaper och färdigheter.

Gymnasieskolans linjer 1992

Gymnasieskolan innehåller nu sex sektorer med vardera tre till åtta linjer, tillsammans cirka 25:

HS, humanistisk-samhällsvetenskaplig sektor, 4 linjer

VSK, vård-, socialservice-, konsumtionssektor, 3 linjer

EM, ekonomisk-merkantil sektor, 3 linjer

TN, teknisk-naturvetenskaplig sektor, 8 linjer

JST, jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdssek-torn, 3 linjer

De flesta linjerna är tvååriga. Treåriga är humanistisk, samhällsvetenskaplig och naturvetenskaplig linje. Dessa tre linjer motsvarar ungefär det gamla gymnasiet latin-, allmän- och reallinje. Treårig är också en ekonomisk linje som tycks ha tagit arv efter de gamla handelsgymnasierna. En teknisk linje är fyraårig, en efterföljare till de gamla tekniska gymnasierna.

Enligt skollagen och läroplanerna ska skolan verka för jämställdhet mellan män och kvinnor, men i gymnasieskolan går det mest pojkar på linjer som leder till traditionellt manliga yrken, tex tekniska. Mest flickor går linjer som leder till vanligen kvinnliga yrken som vård och kontorsyrken.

1930-tal och 1990-tal

Under 1930-talet tenderade man med skriftliga och muntliga prov under ett par dagar för att komma in i realskolan. Det är borta sedan länge. Under 1930-talet var det sexdagarsvecka i skolan, under 1960-

talet ändrat till femdagarsvecka. Under 1930-talet betalade elever i läroverket avgifter och gick hem och åt under frukostrasten. Nu har avgifterna avskaffats och fria skolmåltider införts. Under 1930-talet betalade eleverna sina läromedel nu är de fria. Barnbidrag fanns inte under 1930-talet - nu har man förlängt sådant eller får motsvarande bidrag till gymnasiet slut.

Under 1930-talet hade läroverksungdomar svarta skolmössor med samma form som studentmössor, men med kulle av svart sidenliknande material. I realskolan hade man framtill på mosskanten påsydda siffror av silverliknande metall som angav i vilken klass man gick. Blev man uppflyttad fick man sprätta och sy dit en ny siffra.

Gymnasiemössan hade framtill i stället små broderade löv i svart. På reallinjen kunde gymnasisterna också en tid bära sin realexamensmössa, likadan som studentmössan, men med grå kulle.

För pojkar var golfbyxor standardplagget. I början av 1930-talet skulle de gå ned till foten så långt som möjligt - i slutet av samma decennium sluta så högt de kunde under knät. Under 1990-talet är det jeans som gäller.

Under 1930-talet började man i läroverket skoldagen med en kvarts gemensam morgonbön i aulan. Den togs bort under 1960-talet och kristendomsämnet som var obligatoriskt i folkskolor och läroverk ändrades till religionskunskap.

I läroplanen för grundskolan 1980, Lgr 80, förekommer inte ämnet religionskunskap i timplanerna. Det ingår i sk samhällsorienterande ämnen, vilka omfattar geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap.

I Lgy 70 förekommer religionskunskap som obligatoriskt ämne bara ett år på de teoretiska linjerna. På övriga linjer finns ämnet som tillvalsämne. I övrigt är religionsundervisningen integrerad i undervisningen om samhället.

Skolklockan i det nya läroverket 1935 var automatisk och inställd för ringningar: morgonbön 0745-0800, lektionstimmar 0800-0845, 0855-0940, 0950-1030, då det blev frukostrast. Sedan eftermiddagslektioner 1145-1230, 1240-1325, 1335-1415 och 1425-1505.

Skolämnena och betyg (1992)

I folkskolan fanns enligt 1919 års undervisningsplan följande ämnen: kristendomskunskap, modersmålet, tal- och läsövningar, skrivning och språklära, räkning och geometri, hembygdskunskap, geografi, naturkunnskap, historia, arbetsövningar, teckning, sång, gymnastik med lek och idrott, trädgårdsskötsel, slöjd, hushållsgöromål.

I Lgr 80 fanns följande ämnen i grundskolan: barnkunskap, bild, engelska, hemkunskap, idrott, matematik, musik, orienteringsämnen, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen, slöjd, svenska, tillvalsämnen, fria aktiviteter.

Gymnasieskolans läroplaner är upplagda i princip på samma sätt som grundskolans. Vissa ämnen finns på alla linjer - det gäller svenska, idrott, samhällskunskap eller arbetslivsorientering. Engelska förekommer på alla teoretiska linjer som obligatoriskt ämne och även på flera yrkesinriktade linjer. De klassiska spraken latin och grekiska har till stor del fått stryka på foten till förmån för spanska, ryska, italienska och utomeuropeiska språk, tex kinesiska.

På gymnasiet latin- och reallinjer fanns på 1930-talet följande ämnen:

modersmålet, tyska, engelska, franska, latin, grekiska, geografi, historia med samhällslära, kristendomskunskap, filosofi, matematik allmän, matematik specialkurs, fysik, kemi, biologi med hälsolära, teckning, gymnastik med lek och idrott. Betyg gavs dessutom i uppförande och ordning.

I Lgy 70 fanns på humanistisk, samhällsvetenskaplig och naturvetenskaplig linje följande ämnen: svenska, engelska, b- och c-språk, latin, grekiska, allmän språkkunskap, historia, religionskunskap, filosofi, psykologi, samhällskunskap, socialkunskap, matematik, naturkunskap, fysik, kemi, biologi, konst- och musikhistoria, musik, teckning, dramatik, gymnastik. Inga betyg i uppförande och ordning.

Under 1930-talet gavs följande betyg:

- A Berömlig
- a Med utmärkt beröm godkänd
- AB Med beröm godkänd
- Ba Med nöje godkänd; i högre skolor:
Icke utan beröm godkänd
- B Godkänd
- BC Icke fullt godkänd (gavs ej i studentexamen)
- C Underkänd

Dessa gamla bokstavsbedygen är nu ett minne blott. Ändå har flertalet nu levande svenskar fått sådana. I gymnasiet gavs de sista gången 1968 och i flertalet övriga skolor 1972. En tid därefter tillämpades en femgradig sifferskala med fem som högsta och ett som lägsta betyg.

Den som genomgått minst tvåårig utbildning i gymnasieskolan har allmän behörighet för tillträde till studier i högskolan under förut-

sättning att den studerande har läst kurser i svenska och engelska motsvarande minst två års studier inom någon av gymnasieskolans linjer. Utöver den allmänna behörigheten krävs särskild behörighet i för studierna relevanta ämnen och/eller praktisk erfarenhet av betydelse för studierna.

Högskolan (1992)

Högskolan inklusive universiteten har ändrats mycket och många gånger sedan Uppsala universitet grundades år 1477. År 1977 genomfördes en högskolereform med en högskolelag och en högskoleförordning. Enligt högskolelagen är högskolans uppgift att bedriva utbildning, forskning och utvecklingsarbete.

De statliga högskolorna omfattar (1984) 34 högskoleenheter i sex högskoleregioner: Stockholms högskoleregion har 12 enheter, Uppsala 5, Linköping 2, Lund/Malmö 5, Göteborg 5, Umeå 4, samt en enhet gemensam för hela riket.

Högskolans allmänna utbildningslinjer och påbyggnadslinjer var 1983/84:

Sektorn för utbildning för tekniska ämnen 52 linjer

II Sektorn för utbildning för administrativa, ekonomiska och sociala yrken 16

III Sektorn för utbildning för vård 21

IV Sektorn för utbildning för undervisningsyrken 23

V Sektorn för utbildning för kultur- och informationsyrken 27

Summa 139 linjer

Studentexamen

De som före 1862 ville studera vid universitet fick genomgå vissa inträdesprov där. År 1862 kom en stadga som gav läroverken rätt att hålla studentexamen. Den skulle ersätta intagningsproven vid universiteten.

Den första studentexamen i Strängnäs hölls 1864 och den sista 1968. Studentexamen blev alltså drygt hundra år gammal. Och 1969 kom den första kullen ur det nya gymnasiet till högskolorna enbart med hjälp av avgångsbetygen, dvs om de var tillräckligt bra, för konkurrensen till platserna hade blivit stor.

Studentmössan har aldrig varit föremål för statlig reglering och de som nu går ut gymnasiet har all rätt att bära en vit mössa.

I det gamla gymnasiet var man noga med att alla studenter bedömdes på samma sätt. Därför hade man skriftliga prov gemensamma för hela riket och varje år tillsattes centralt ett antal censorer som reste runt och kontrollerade muntliga prov på de egentliga examensdagarna. Proven skulle äga rum under en period från mitten av maj till slutet av juni.

Det skriftliga provet i svenska gällde att skriva en uppsats om ett av cirka tio alternativa ämnen, som i förseglade brev hade skickats ut till skolorna. Breven sprättades högtidligt upp inför abiturienterna - som de elever kallades som deltog i studentexamen - där de, som i Strängnäs, satt utspridda i aulan spända inför dagens uppgift.

Uppsatsämnena var före skrivningarna föremål för tippningar och spekulationer. Skrivningar i andra ämnen gällde centrala kunskapskrav för de olika ämnena.

När skrivningarna klarats av - det fanns de som körde, dvs inte klarade skrivningarna - skulle man riva sönder sin gymnasistmössa och sydde ihop den igen med färgranna deviser och allehanda prydnader. Dessa abiturientmössor bars fram till studentexamensdagen som tecken på vad som förestod.

I de muntliga förhören samlades abiturienterna i grupper om fyra eller fem. Eftersom förhöret tog en timma i varje ämne blev det ungefär en kvarts förhör per elev. En examensdag omfattade fyra till fem timmar, dvs nästan en hel skoldag och abiturienterna fick sin sedvanliga frukostrast.

I början av 1940-talet gick det åt tre dagar för de muntliga förhören i Strängnäs. Det berodde på att antalet censorer var begränsat. Under förhören skulle förutom censorer eforus (skolans högste styresman, dvs biskopen), eller inspektor, samt tre ojäviga examensvittnen vara närvarande.

Förhören leddes av en lärare, men en censor kunde överta förhöret. Först en vecka före "muntan" dvs de muntliga förhören, fick abiturienten veta vilka ämnen han "kom upp i".

Efter förhören sammanträdde kollegiet och censorerna och avgjorde examensbetygen, respektive vilka som inte skulle godkännas. När beslutet om betyg, respektive godkännande var klart hade i varje fall i Strängnäs vaktmästaren en viktig uppgift. I ett speciellt fönster i övre våningen skulle han med öppet fönster kungöra inför alla som samlats på skolgården "alla klarade". Hade någon underkänts visade han sig innanför den stängda rutan i samma fönster.

Så kallades abiturienterna in i kollegierummet. Rektor höll ett tal till

de "nybakade" studenterna och dessa gick sedan runt och tog alla lärare, censorer och examensvittnen i hand.

Därefter rusade studenterna ut på skolgården i samlad tropp med de vita mössorna på och mottog hyllningar från den församlade skaran av släktingar och vänner, vanligen blommor i bastnören som krängdes kring halsen. Pojkarna fick dessutom en riktig studentkäpp.

När läroverket 1935 flyttat till Eskilstunavägen ville man vid studentexamen påminna om skolans månghundraåriga förflutna vid Roggeborgen och det utvecklades en ceremoni som sedan i stora drag bestått.

Efter det att studenterna fått alla sina blommor på skolgården lyftes de upp på yngre kamraters axlar och bars umder sång och musik till Roggeborgen. Det var varje examensdag fråga om ett tiotal studenter. Södermanlands Regementes musikkår var inhyrd och gick i täten med tamburmajor som svingade sin stav. Skolans fana och svenska flaggan var naturligtvis med, burna av gymnasister i gymnasistuniform. Det var mycket folk som följde det hela, släktingar, vänner och hundratals läroverksungdomar .

Tåget gick Sörgårdsgatan - Källgatan - Trädgårdsgatan - Lektorsgatan, där biskopen brukade stå utanför sin port och vinka. Vid Roggeborgen hissades studenterna på skolgården och det hurrades både för dem och för den gamla skolan.

När den delen av ceremonin var klar drogs studenterna för hand i lövad skrinna talbaka till skolan vid Eskilstunavägen. fortfarande med musikkåren i täten. Vägen gick nu Storgatan- Eskilstunavägen. Fram-

me vid skolan gick musiker, studenter och många andra in i skolan där studentsången spelades och sjöngs och det hurrades både för skolan och för annat.

Efter detta upplöstes tåget och varje student fraktades hem till sitt, bars eller sattes i vagnar, kärror, eller vad man förberett. Bilar var inte vanliga före kriget. Hemma fick studenterna bjuda på förfriskningar och träffa äldre släktingar och vänner som inte orkat följa med i de tidigare festligheterna.

På kvällen sista examensdagen ordnade studenterna bal i gymnastiksalen som var lövad och dekorerad med girlander. Det var mörka kostymer och långa klänningar. Lärarna var inbjudna och fick enkel förplägnad. Levande musik hörde till och ljudnivån var hög. Balen pågick till långt in på småtimmarna och det var sällan studenterna kom hem före morgonen. Den närmsta tiden efter studentexamen var fylld av fest. Studenterna gick till varandra efter råd och lägenhet.

Studentfirandet 1990

Torsdagen den 7 juni 1990 fick avgångsklasserna vid gymnasiet i Strängnäs sina betyg och i samband med det hölls festligheter som började vid elvatiden på fönmiddagen. Då gav lärarna i aulan vid Regementsgatan en spexartad föreställning där de gisslade de uppemot 300 avgående gymnasisterna.

Framåt klockan ett serverades lunch i gymnastiksalen. Alla tog av sig i strumplästen för att inte skada golvet. Ett stort kamformat bordsarrangemang fyllde salen. Lärarna satt utefter kamryggen med ryggar mot fönstren. Studenternas klädsel gick till största delen i vitt och naturligtvis satt studentmössan på.

Musikskolans elever stod för den levande musiken, hushållslinjens elever svarade för lunch och servering. Det bjöds som huvudrätt skinka och sallad.

Rektor höll korta tal både i början och i slutet av måltiden och andra talade också. För övrigt skämtades det och sjöngs, bland annat något som kallades gymnastikvisan, vilket innebar sång till måttligt gymnastiska rörelser anpassade till situationen vid matborden.

Efter denna fest, som tog ett par timmar, samlades alla i aulan igen och där höll rektor ett mer allvarligt tal till studenterna, bland annat med utblickar mot de globala problemen. Sedan följde utdelning av de större premierna.

11

Ett långt program på scenen blev nästa programpunkt. Ett trettiotal elever från lågstadiet hade klätt ut sig i färggranna fantasifulla dräkter och sjöng klämmiga barnvisor och spexade. Studenterna gillade detta och applåderade mycket livligt.

Efter stunden i aulan gick studenterna till sina klassrum där de fick sina betyg och i förekommande fall mindre premier. Under tiden samlades anhöriga och vänner i många hundratal utanför skolbyggnaden med blommor och plakat och så småningom tog sig studenterna ut under brak och dån och kunde leta sig fram till sina supportrar.

Efter ganska lång tid formerades människomassorna till ett tåg som avgick med skolans fana och svenska flaggam först och sedan musikskolans blåsorkester. Så följde studenterna till fots och därefter resten av de församlade.

Orkestern var ungefär lika stor och välljudande som förr regements-

11

musiken. De spelade hade ljusgula tröjor och spelade student-sången och marschen Gripen. Fanorna bars av gymnasister i gymnasist-uniform, nu liksom förr utvalda efter storlek för att passa de uniformer som finns. Nu var de barhuvade eftersom de gamla gymnasist-mössorna slitits ut och nya inte finns att få.

Vägen gick Regementsgatan - Eskilstunavägen - Trädgårdsgatan - Källgatan - Storgatan fram till skolgården vid Roggeborgen. Där glam-mades det och sedan upplöstes det hela och studenterna fördes bort var och en till sitt, vanligen i utstyrda bilar och andra motorfordon.

På fredagskvällen hade studenterna middag med dans i Sundbyholms slott utanför Eskilstuna. Det var bara studenter och deras pojk- eller flickvänner, ungefär halva skaran av studenterna. Inga äldre personer fanns inbjudna. Klädseln var som förr mörk kostym och lång klänning. Det gick mycket städat till och verkade inte så simpelt som förr då man var i gymnastiksalen. Musiken kom dock från bandspelare och det verkade som om de flesta på slutet tycktes föredra att sitta ute i trädgårdsstolarna i den ljusa, vackra sommarkvällen. Hur och när det hela avslutades på natten är inte lätt att veta.

I det följande tillägg 2001.

Förskola.

Ny grundskola.

Nytt gymnasium.

Nya betyg.

Läroplan för förskolan Lpfö 98

Denna läroplan är förskolans första läroplan, vilket innebär att förskolan numera ingår i och utgör det första steget i samhällets samlade utbildningssystem för barn och ungdom.

Skolverket är sedan den 1 januari 1998 tillsynsmyndighet för förskolan liksom för övrig förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg. Lagstiftningen ingår från samma datum i skollagen.

Läroplanen utgår från en ansvarsfördelning där staten anger de övergripande målen och riktlinjerna för förskolan och kommunerna svarar för genomförandet. Till sin struktur överensstämmer förskolans läroplan i huvudsak med skolans läroplaner. Genom att förskolan nu fått en läroplan omfattas utbildningssystemet av tre läroplaner; en för förskolan (Lpfö 98) en för den obligatoriska skolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94) samt en för de frivilliga skolformerna (Lpf 94). Avsikten är att de tre läroplanerna skall länka i varandra utifrån en gemensam syn på kunskap, utveckling och lärande.

Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94)

Alla barn mellan sju och sexton år i Sverige är skolpliktiga. Om föräldrarna önskar det kan barnen få börja skolan redan när de är sex år. Kommunerna är skyldiga att anordna plats för alla sexåringar i förskoleklassen. Till den obligatoriska skolan räknas grundskolan, sameskolan, specialskolan och särskolan. Undervisningen är obligatorisk och avgiftsfri. Vanligen har föräldrarna inte heller kostnader för exempelvis läromedel, skolmåltider, hälsovård och skolskjuts.

Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94) är gemensam för grundskolan, sameskolan, obligatoriska särskolan, specialskolan och anpassades 1998 till att omfatta även förskoleklassen och fritidshemmet.

Förskoleklassen är en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål.

Fritidshemmet skall bidra till att målen uppnås. Läroplanens struktur och inriktning består i huvudsak.

Läroplanen anger skolans värdegrund och grundläggande mål och riktlinjer. Förutom detta finns för varje enskilt ämne en nationellt fastställd kursplan. Varje kommun skall faställa en skolplan som visar hur kommunens skolor skall organiseras och utvecklas.

Läroplanen, skolplanen och kursplanerna ger sedan utrymme för den enskilda skolans rektor, lärare och elever att anpassa innehåll, organisation och arbetssätt till lokala förhållanden. Planeringen av detta fastställs i skolans arbetsplan.

Det finns en timplan för grundskolan som helhet. Timplanen anger den minsta garanterade tid som eleverna har rätt att få lärarledd undervisning i olika ämnen.

Ämnen	
Bild	230
Hemkunskap	118
Idrott och hälsa	500
Musik	230

Textilslöjd och Trä- och metallslöjd	330
Svenska	1490
Engelska	480
Matematik	900
Geografi, Historia, Religions- och Samhällskunskap (sammanlagt)	885
Biologi, Fysik, Kemi, Teknik (sammanlagt)	800
Språkval	320
Elevens val	382
Total garanterade undervisningstid	6.665
Därav skolans val	600

Vid skolans val får antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent.

De timmar i timplanen som är avsatta för elevens val innebär att den enskilda eleven kan fördjupa studierna i ett eller flera ämnen.

Dessutom kan en skola, inom givna ramar, använda timmar till att ge vissa ämnen mer tid än den som är angiven i timplanen. På det sättet får skolans undervisning en särskild profil, eller inriktning.

De allra flesta skolor i Sverige är kommunala. Det vanligaste är att barnen går i en kommunal skola nära hemmet. Eleverna och deras föräldrar har dock rätt att välja en annan kommunal skola, eller en från kommunen fristående skola.

De fristående skolorna är öppna för alla och måste vara godkända av Skolverket. En fristående skola får bidrag från elevens hemkommun och beloppet bestäms med hänsyn till skolans åtagande och elevens

behov. Om skolan inte följer gällande bestämmelser kan Skolverket återkalla godkännandet. Det är vanligt att fristående skolor har en annan inriktning än den kommunala grundskolan, t ex speciell pedagogik (montessori eller waldorfpedagogik), språkligt /etnisk inriktning eller är skolor med en viss religiös prägel.

Samtidigt som läroplanen och kursplanerna infördes började ett nytt betygssystem att gälla. I det nya systemet ges betyg i en tregradig skala från årskurs 8. Betygsstegen är Godkänd (G), Väl Godkänd (VG) och Mycket Väl Godkänd (MVG). En elev som inte når upp till målen i kursplanen för det nionde året får inget betyg i ämnet, men har rätt att få ett skriftligt omdöme.

Betygen ges från grundskolans åttonde år och relateras utifrån elevernas kunskaper till de nationella mål som finns angivna i ämnets kursplan. Under hela tiden i grundskolan ska elever och föräldrar regelbundet informeras om hur det går för eleven i skolan bl a genom utvecklingssamtal.

Enligt läroplanen ska eleverna tillsammans med läraren få vara med och planera det dagliga arbetet. Hur denna medverkan konkret ska se ut beslutar rektor efter samråd med elever och lärare. Rektor har skyldighet att informera och samråda med elever och föräldrar i frågor som är av stor betydelse för eleverna.

Studie- och yrkesorientering, syverksamhet, pågår under hela grundskoletiden. På många skolor finns särskild syopersonal. Skolans personal ska informera, undervisa och ge personlig vägledning till eleverna om olika studievägar och yrkesinriktningar efter den obligatoriska skolan.

De flesta hörselskadade och nästan alla synskadade och rörelsehindrade barn får sin undervisning i grundskolan.

Döva och gravt hörselskadade liksom gravt tal- och språkstörda barn går däremot i specialskolan. Specialskolan omfattar tio årskurser och ska så långt som möjligt motsvara den utbildning som ges i grundskolan.

Specialskolor finns också för synskadade och hörselskadade/ döva barn med olika tilläggshandikapp.

Den obligatoriska särskolan består av nio årskurser i antingen grundsärskolan eller träningsskolan. I grundsärskolan går barn som kan lära sig att läsa och skriva. Träningsskolans undervisning är inriktad på social träning och praktiska färdigheter. Eleverna i särskolan har rätt till ett tionde skolår.

Samers barn kan få utbildning med samisk inriktning i sameskolan. Utbildningen motsvarar grundskolans första sex år.

Gymnasial utbildning. (1994)

Alla kommuner i Sverige är enligt lag skyldiga att erbjuda alla elever som avslutat grundskolan en gymnasieutbildning. Eleverna har i princip rätt att få sitt förstahandsval av gymnasieprogram tillgodosett. Gymnasieskolan är en avgiftsfri och frivillig skolform.

Rätten att påbörja en gymnasieutbildning gäller till och med det första kalenderåret det år eleven fyller 20 år. Efter det finns möjlighet att genomgå en gymnasial vuxenutbildning.

Den svenska gymnasieskolan ger grundläggande kunskaper för yrkes- och samhällsliv.

Från 1 juli 1994 har gymnasieskolan och de övriga frivilliga skolorna (komvux, gymnasiesärskolan och särvtux) en ny läroplan. I skollagen anges skolans grundläggande uppdrag om de övergripande målen för skolans verksamhet. Läroplanen anger skolans värdegrund och grundläggande riktlinjer och mål. De styrdokument som anger kraven i undervisningen är program mål, kursplaner och betygskriterier. Varje kommun skall fastställa en skolplan och varje skola skall ha en arbetsplan.

Det finns 17 olika nationella program som samtliga är treåriga. Alla ger en bred basutbildning och grundläggande behörighet att studera på universitet eller högskola.

En fullständig utbildning på ett nationellt program omfattar 2 500 poäng. En veckas heltidsstudier motsvarar 25 poäng. För att eleverna skall säkras en miniminivå av lärarledd undervisning finns det en garanterad undervisningstid. Den garanterade undervisningstiden är 2 150 undervisningstimmar om 60 minuter för elever på det estetiska programmet, naturvetenskapsprogrammet samt samhällsvetenskapsprogrammet och 2 370 undervisningstimmar för övriga program. Hur undervisningstiden fördelas på ämnen och kurser svarar huvudmannen för.

Samtliga nationella program omfattar kärnämneskurser, gemensamma karaktärsämneskurser och valbara kurser samt projektarbete och individuellt val. De flesta nationella program har nationella inriktningar som även de innehåller gemensamma kurser inom karaktärsämnesblocket.

Ämnen som i nedan angiven omfattning ingår i alla nationella och specialutformade program (Kärnämnen)

Ämne	Gymnasiepoäng
Svenska/Svenska som andraspråk	200
Engelska	100
Matematik	100
Idrott och hälsa	100
Samhällskunskap	100
Religionkunskap	50
Naturkunskap	50
Estetisk verksamhet	50
Ämnen genom vilka programmet får sin karaktär inklusive projektarbete om 100 gymnasiepoäng	1450
Individuella val	300
Summa Gymnasiepoäng	2500

Varje program får sin inriktning genom sina karaktärsämnen. Tretton av programmen har yrkesämnen och skall omfatta minst femton veckor arbetsplatsförlagd utbildning på en arbetsplats utanför skolan. På de fyra övriga programmen, estetiska programmet, naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet finns möjlighet att arbetsplatsförlägga delar av utbildningen.

De flesta programmen är alltså uppdelade i olika inriktningar. Många kommuner anordnar inte alla nationella program och inriktningar. En elev har då rätt att genomföra utbildningen i annan kommun. För att tillgodose lokala behov kan en kommun fastställa lokala inriktningar.

Nationella program	Nationella inriktningar
Barn- och fritidsprogrammet	Fritid, Pedagogisk och social verksamhet
Byggprogrammet	Anläggning, Husbyggnad, Måleri, Plåtslageri
Elprogrammet	Automation, Datorteknik, Elektronik, Elteknik
Energiprogrammet	Drift- och underhållsteknik, Sjöfartsteknik, VVS- och kylteknik
Estetiska programmet	Bild- och formgivning, Dans, Musik, Teater
Fordonsprogrammet	Flygteknik, Karosseri, Maskin- och lastbilsteknik, Personbilsteknik, Transport
Handels- och administrationspr.	Handel och service, Turism, resor
Hantverksprogrammet	Inga nationella inriktningar
Hotell- och restaurangprogr.	Hotell, Restaurang och måltidsservice
Industriprogrammet	Inga nationella inriktningar men riksrekryterande lokala inriktningar
Livsmedelsprogrammet	Inga nationella inriktningar men riksrekryterande lokala inriktningar
Medieprogrammet	Medieproduktion, Tryckteknik
Naturbruksprogrammet *	Djurvård, Hästhållning, Jord, Miljö- och naturvård, Skog, Trädgård
Naturvetenskapliga progr.	Matematik och datavetenskap, Miljövetenskap, Naturvetenskap
Omvårdnadsprogrammet	Inga nationella inriktningar
Samhällsvetenskapliga pr.	Ekonomi, Kultur, Samhällsvetenskap, Språk
Teknikprogrammet *	Datorteknik, Människa och teknik, Teknik och företagande, Teknik, miljö och samhällsbyggande, Virtuellt design

* Förslag till lokal inriktning med särskild ansökningskod

En lokal inriktning skall tillgodose ett sådant lokalt eller regionalt utbildningsbehov som inte kan tillgodoses inom ramen för de nationellt fastställda programmen och inriktningarna.

Genom att kombinera karaktärsämnen från olika program kan en kommun inrätta specialutformade program. Dessa tillgodoser lokala och regionala behov.

Ett specialutformat program kan även utformas individuellt för en elev för att tillgodose den enskilda elevens behov av kunskaper.

Ett individuellt program kan ha olika längd och innehåll som bestäms av den enskilda elevens behov. Målsättningen är att eleven senare ska gå över till ett nationellt eller specialutformat program. Eleven får slutbetyg från ett individuellt program när den studieplan som lagts upp har fullföljts.

De riksrekryterande utbildningarna är av två slag.

1. utbildningar som är inriktade på speciella yrkesområden. F n: Gjuteriteknik, Guldsmedsteknik, Mikromekanik och mikroteknik, Glasblåsning, Sågverksteknik, Pappers- och pappersmasseteknik, Vattenkraftsteknik, Yrkesdansare, Musik, Tvåspråkig finsk-svensk utbildning på samhällsvetenskapligt program, Hästhållning med inriktning mot travsport, Miljö- och samhällsplanering, Turism, Medietryck, Räddningstjänstverksamhet med inriktning på säkerhet, risk och miljö, Hästhållning med inriktning mot körning, Rörliga bildens språk, Särskilt träprogram, Aluminiumteknik, Flygutbildning, Transportutbildning med grönprofil, Samisk inriktning, Stoppmöbelteknik, Inriktning mot ridsport.

2. De s k idrottsgymnasierna.

Kommun med riksrekryterande utbildning har rätt till ersättning för sina kostnader för elevens utbildning från dennes hemkommun.

I gymnasieskolan är ämnena indelade i kurser. Betyg sätts efter varje avslutad kurs. Kursens omfattning uttrycks i ett antal gymnasiepoäng. Till varje kurs finns en kursplan, som anger de mål som undervisningen skall uppnå. Dessutom finns betygskriterier till varje kurs, som anger vilken kunskapsnivå som eleven skall uppnå för betygen Godkänd, Väl godkänd eller Mycket väl godkänd.

Efter gymnasieutbildningens slut får eleven ett slutbetyg, vilket är en sammanställning av betygen i alla kurser som ingår i elevens studieplan. Elever i gymnasieskolan kan pröva i kurser som ingår i studieplanen innan betyg har satts eller om eleven fått betyget Icke godkänd på kursen.

De nationella programmen innefattar också ett individuellt val som omfattar 300 poäng. Inom detta utrymme väljer eleven vilka kurser som skall ingå i programmet.

De flesta gymnasieskolor är kommunala och oftast går eleven i en skola i hemkommunen. Eleven kan också välja att gå i en skola i en annan kommun om det önskade programmet inte finns i den egna kommunen. Det finns dessutom möjlighet för eleven att välja en från kommunen fristående gymnasieskola.

Skolverket beslutar om en fristående gymnasieskola ska förklaras berättigad till bidrag eller inte. De är öppna för alla. Elevavgifter kan förekomma i vissa fall.

Kommunerna är skyldiga att erbjuda ungdomar som på grund av

utvecklingsstörning inte har förutsättningar att genomgå den vanliga gymnasieskolan plats i gymnasiesärskolan. Gymnasiesärskolan erbjuder på liknande sätt som gymnasieskolan nationella, specialutformade eller individuella program. De nationella programmen är färre än i gymnasieskolan och inriktade på olika yrkesförberedelser. Alla program i gymnasiesärskolan är fyraåriga och har ett garanterat antal timmar om 3 600 timmar fördelat på kärnämnen och karaktärsämnen.

För den som fyllt 20 år finns möjlighet till kommunal vuxenutbildning på gymnasienivå. Detta är också en möjlighet som utnyttjas i allt större omfattning. För närvarande använder komvux de gymnasiala kurser som används av de gymnasieelever som påbörjade sin utbildning i åk 1 före den 1 juli 2000. Inom komvux finns även grundläggande vuxenutbildning samt påbyggnadsutbildningar som ger den studerande fördjupade kunskaper inom ett visst yrkesområde. För utvecklingsstörda vuxna finns särvux.

Kursplaner. (2000)

Från hösten 2000 gäller nya kursplaner för grundskolan och gymnasieskolan. Grundskolans nya kursplaner gäller för samtliga elever i grundskolan. Gymnasieskolans nya kursplaner gäller endast för de elever i gymnasieskolan som påbörjar sin utbildning i år 1 efter den 1 juli 2000.

Högskolan

(<http://www.hsv.se>)

Högskolan inklusive universiteten har ändrats mycket och många gånger sedan Uppsala universitet grundades år 1477. Uppgifter avseende budgetåret 1997 eller läsåret 1996/97 enligt budgetprop. 1998/99:1 :

Drygt 260 000 helårsstudenter varav 250 000 i grundutbildning, 21 000 lärare och forskare, 7000 med forskarutbildningstjänst samt 17 000 övrig personal, 70-tal högskolor. Kostnad inklusive forskning ca 37,6 miljarder kronor, varav studiestöd ca 7 miljarder kronor. Forskarutbildning: Ca 3% av en årskull. Antalet professorer ökade från 2116 läsåret 1995/96 till 2199 år 1997, dvs.med 4 %.

Andelen kvinnliga professorer ökade också och uppgick år 1997 till 10 % mot knappt 8 % läsåret 1995/96.

Uppgifter om högskolestudier kan inhämtas via Internet.

I det följande tillägg 9 mars 2011 med något om nyheter, hämtat från skolverkets hemsida på internet.

Strängnäs gymnasium har flyttat till regementsområdet sedan regementet lagts ned.

Rikets skolmyndigheter har ändrats.

Ny grundskola.

En gymnasierreform är på gång.

Skolans betygssystem ska ändras.

Systemen för arbetsmarknaden och arbetsmarknadsutbildning o d har ändrats.

Universitet och högskolor har ändrats.

Från regeringens hemsida på Internet:

“Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet

utfärdad den 7 oktober 2010.

Regeringen föreskriver följande.

1 § Den läroplan som framgår av bilagan till denna förordning ska gälla för grundskolan. Den ska i tillämpliga delar gälla för förskoleklassen och fritidshemmet.

2 § Det som sägs i läroplanen om lärare ska också gälla förskollärare och fritids-pedagoger som undervisar inom de verksamheter som läroplanen gäller för.

3 § Kursplanerna i läroplanen kompletteras av kunskapskrav. Statens skolverk får meddela föreskrifter om kunskapskrav.

1. Denna förordning ska kungöras i Statens skolverks författningssamling (SKOLFS).

2. Förordningen träder i kraft den 1 juli 2011.

3. Genom förordningen upphävs

a) förordningen (SKOLFS 1994:1) om läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet,

b) förordningen (SKOLFS 2000:135) om kursplaner för grundskolan.

4. De upphävda förordningarna ska fortsätta att gälla för elever i årskurs 9 i grundskolan under läsåret 2011/12.

På regeringens vägnar

JAN BJÖRKLUND

Annika Hellewell (Utbildningsdepartementet) “

“Bilaga. Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

Innehållsförteckning

1 Skolans värdegrund och uppdrag.....	3
2 Övergripande mål och riktlinjer.....	7
2.1 Normer och värden.....	7
2.2 Kunskaper.....	8
2.3 Elevernas ansvar och inflytande.....	9
2.4 Skola och hem.....	10
2.5 Övergång och samverkan.....	10
2.6 Skolan och omvärlden.....	10
2.7 Bedömning och betyg.....	11
2.8 Rektorns ansvar.....	12
3 Kursplaner.....	13
3.1 Bild.....	13
3.2 Engelska.....	16
3.3 Hem- och konsumentkunskap.....	20
3.4 Idrott och hälsa.....	23
3.5 Matematik.....	26
3.6 Moderna språk.....	31
3.7 Modersmål.....	34
3.8 Musik.....	38
Naturorienterande ämnen.....	41
3.9 Biologi.....	41
3.10 Fysik.....	45
3.11 Kemi.....	50
Samhällsorienterande ämnen.....	54
3.12 Geografi.....	54
3.13 Historia.....	58
3.14 Religionskunskap.....	63
3.15 Samhällskunskap.....	67
3.16 Slöjd.....	72
3.17 Svenska.....	75
3.18 Svenska som andraspråk.....	80
3.19 Teckenspråk för hörande.....	86
3.20 Teknik.....	89

“1 Skolans värdegrund och uppdrag

Grundläggande värden

Det offentliga skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan ska gestalta och förmedla. I överensstämmelse med den etik som förvaltats av kristen tradition och västerländsk humanism sker detta genom individens fostran till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Undervisningen i skolan ska vara icke-konfessionell.

Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.

Förståelse och medmännisklighet

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Sådana tendenser ska aktivt motverkas. Främlingsfientlighet och intole-

rans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.

Det svenska samhällets internationalisering och den växande rörligheten över nationsgränserna ställer höga krav på människors förmåga att leva med och inse de värden som ligger i en kulturell mångfald. Medvetenhet om det egna och delaktighet i det gemensamma kulturarvet ger en trygg identitet som är viktig att utveckla tillsammans med förmågan att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Skolan är en social och kulturell mötesplats som både har en möjlighet och ett ansvar för att stärka denna förmåga hos alla som arbetar där.

Saklighet och allsidighet

Skolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Den ska framhålla betydelsen av personliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana. Undervisningen ska vara saklig och allsidig. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen.

Alla som verkar i skolan ska hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och i denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dem.

En likvärdig utbildning

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas

på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hjänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika vägar att nå målet. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.

Skolan ska aktivt och medvetet främja kvinnors och mäns lika rätt och möjligheter. Det sätt på vilket flickor och pojkar bemöts och bedöms i skolan, och de krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan har ett ansvar för att motverka traditionella könsmonster. Den ska därför ge utrymme för eleverna att pröva och utveckla sin förmåga och sina intressen oberoende av könstillhörighet.

Rättigheter och skyldigheter

Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det är inte minst viktigt som underlag för den enskildes val i skolan.

Det är inte tillräckligt att i undervisningen förmedla kunskap om grundläggande demokratiska värderingar. Undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer och förbereda eleverna för att aktivt delta i samhällslivet. Den ska utveckla deras förmåga att ta ett personligt ansvar. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar.

Skolans uppdrag

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att 20

inhämta och utveckla kunskaper och värden. Skolan ska i samarbete med hemmen främja elevernas allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Skolan ska präglas av omsorg om individen, omtanke och generositet. Utbildning och fostran är i djupare mening en fråga om att överföra och utveckla ett kulturarv – värden, traditioner, språk, kunskaper – från en generation till nästa. Skolan ska vara ett stöd för familjerna i deras ansvar för barnens fostran och utveckling. Arbetet måste därför ske i samarbete med hemmen.

Skolan har i uppdrag att överföra grundläggande värden och främja elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället. Skolan ska förmedla de mer beständiga kunskaper som utgör den gemensamma referensram alla i samhället behöver. Eleverna ska kunna orientera sig i en komplex verklighet, med ett stort informationsflöde och en snabb förändringstakt. Studiefärdigheter och metoder att tillägna sig och använda ny kunskap blir därför viktiga. Det är också nödvändigt att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska fakta och förhållanden och att inse konsekvenserna av olika alternativ.

Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga.

Skapande arbete och lek är väsentliga delar i det aktiva lärandet. Särskilt under de tidiga skolåren har leken stor betydelse för att eleverna ska tillägna sig kunskaper. Skolan ska sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen.

En viktig uppgift för skolan är att ge överblick och sammanhang. Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja till att pröva egna idéer och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga

att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar ett förhållningssätt som främjar entreprenörskap.

I all undervisning är det angeläget att anlägga vissa övergripande perspektiv. Genom ett *historiskt perspektiv* kan eleverna utveckla en förståelse för samtiden och en beredskap inför framtiden samt utveckla sin förmåga till dynamiskt tänkande.

Genom ett *miljöperspektiv* får de möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.

Ett *internationellt perspektiv* är viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang och för att skapa internationell solidaritet samt förbereda för ett samhälle med täta kontakter över kultur- och nationsgränser. Det internationella perspektivet innebär också att utveckla förståelse för den kulturella mångfalden inom landet.

Det *etiska perspektivet* är av betydelse för många av de frågor som tas upp i skolan. Perspektivet ska präglade skolans verksamhet för att ge grund för och främja elevernas förmåga att göra personliga ställningstaganden.

Skolans uppdrag att främja lärande förutsätter en aktiv diskussion i den enskilda skolan om kunskapsbegrepp, om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden och om hur kunskapsutveckling sker. Olika aspekter på kunskap och lärande är naturliga utgångspunkter i en sådan diskussion. Kunskap är inget entydigt begrepp. Kunskap kommer till uttryck i olika former – såsom fakta, förståelse, färdighet och förtrogenhet – som förutsätter och samspelar med varandra. Skolans arbete måste inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet. 21

Skolan ska främja elevernas harmoniska utveckling. Detta ska åstadkommas genom en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer. Gemensamma erfarenheter och den sociala och kulturella värld som skolan utgör skapar utrymme och förutsättningar för ett lärande och en utveckling där olika kunskapsformer är delar av en helhet. Ett ömsesidigt möte mellan de pedagogiska synsätten i förskoleklass, skola och fritidshem kan berika elevernas utveckling och lärande.

Skolan ska stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas. Även hälso- och livsstilsfrågor ska uppmärksammas.

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.

God miljö för utveckling och lärande

Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Skolan verkar i en omgivning med många kunskapskällor. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling. Personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet, men även skolan har en viktig roll. Varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter.

Varje skolas utveckling

Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot de nationella målen. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället.

2 Övergripande mål och riktlinjer

I de övergripande målen anges de normer och värden samt de kunskaper som alla elever bör ha utvecklat när de lämnar grundskolan. Målen anger inriktningen på skolans arbete.

2.1 Normer och värden

Skolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,

- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen, och
- visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor också utanför den närmaste gruppen,
- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor,
- aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, och
- visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Läraren ska

- klargöra och med eleverna diskutera det svenska samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet,
- öppet redovisa och diskutera skiljaktiga värderingar, uppfattningar och problem,
- uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling,
- tillsammans med eleverna utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen, och
- samarbeta med hemmen i elevernas fostran och klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet och för samarbete.

2.2 Kunskaper

Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också en grund för fortsatt utbildning.

Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.

Mål

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola

- kan använda det svenska språket i tal och skrift på ett rikt och nyanserat sätt,
- kan kommunicera på engelska i tal och skrift samt ges möjligheter att kommunicera på något ytterligare främmande språk på ett funktionellt sätt,
- kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet,
- kan använda kunskaper från de naturvetenskapliga, tekniska, samhällsvetenskapliga, humanistiska och estetiska kunskapsområdena för vidare studier, i samhällsliv och vardagsliv,
- kan lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt,
- kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga,
- kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden,
- har fått kunskaper om och insikt i det svenska, nordiska och västerländska kulturarvet samt fått grundläggande kunskaper om de nordiska språken,

- har fått kunskaper om de nationella minoriteternas (judar, romer, urfolket samerna, sverigefinnar och tornedalingar) kultur, språk, religion och historia,
- kan samspela i möten med andra människor utifrån kunskap om likheter och olikheter i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia,
- har fått kunskaper om samhällets lagar och normer, mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar i skolan och i samhället,
- har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling,
- har fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället,
- kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud,
- kan använda modern teknik som ett verktyg för kunskapssökande, kommunikation, skapande och lärande, och
- kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- uppmärksamma och stödja elever i behov av särskilt stöd, och
- samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Läraren ska

- ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,

- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel,
- stimulera, handleda och ge särskilt stöd till elever som har svårigheter,
- samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen, och
- organisera och genomföra arbetet så att eleven
- utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga,
- upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt,
- får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling,
- successivt får fler och större självständiga uppgifter och ett ökat eget ansvar,
- får möjligheter till ämnesfördjupning, överblick och sammanhang, och
- får möjlighet att arbeta ämnesövergripande.

2.3 Elevernas ansvar och inflytande

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö,

- successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan, och
- har kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.

Läraren ska

- utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan,
- svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad,
- verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen,
- svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer,
- tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen, och
- förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

2.4 Skola och hem

Skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång ska skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- samarbeta med elevernas vårdnadshavare så att man tillsammans kan utveckla skolans innehåll och verksamhet.

Läraren ska

- samverka med och fortlöpande informera föräldrarna om elevens skolsituation, trivsel och kunskapsutveckling, och
- hålla sig informerad om den enskilda elevens personliga situation och iakttäta respekt för elevens integritet.

2.5 Övergång och samverkan

Samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet ska utgå från de nationella mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet.

Riktlinjer

Läraren ska

- utveckla samarbetet mellan förskoleklass, skola och fritidshem,
- utbyta kunskaper och erfarenheter med personalen i förskolan och i berörda skolformer, och
- i samarbetet särskilt uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd.

2.6 Skolan och omvärlden

Eleverna ska få en utbildning av hög kvalitet i skolan. De ska också få underlag för att välja fortsatt utbildning. Detta förutsätter att den obligatoriska skolan nära samverkar med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Det förutsätter också en samverkan med arbetslivet och närsamhället i övrigt.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden,
- har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och
- har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- verka för att utveckla kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som kan berika den som en lärande miljö, och
- bidra till att elevens studie- och yrkesval inte begränsas av kön eller av social eller kulturell bakgrund.

Läraren ska

- bidra med underlag för varje elevs val av fortsatt utbildning, och
- medverka till att utveckla kontakter med mottagande skolor samt med organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.

Studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, ska

- informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, och
- vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesorienterande insatser.

2.7 Bedömning och betyg

Betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de nationella kunskapskrav som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kunskapskrav för olika betygssteg.

Mål

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna.

Riktlinjer

Läraren ska

- genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling,
- utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn,
- med utgångspunkt i föräldrarnas önskemål fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov, och
- vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven och göra en allsidig bedömning av dessa kunskaper.

2.8 Rektorns ansvar

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att

skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,
- skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, t.ex. bibliotek, datorer och andra hjälpmedel,
- undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver,
- kontakt upprättas mellan skola och hem, om det uppstår problem och svårigheter för eleven i skolan,
- resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör,
- undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet,
- i undervisningen i olika ämnen integrera ämnesövergripande kunskapsområden, exempelvis miljö, trafik, jämställdhet, konsumentfrågor, sex och samlevnad samt riskerna med tobak, alkohol och andra droger,
- samarbetsformer utvecklas mellan förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja varje elevs mångsidiga utveckling och lärande,
- samverkan kommer till stånd med förskolan för att skapa förutsättningar för en samsyn och ett förtroendefullt samarbete,
- formerna för samarbete mellan skolan och hemmen utvecklas och att föräldrarna får information om skolans mål och sätt att arbeta och om olika valalternativ,
- samverkan med skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att

eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning,

- den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning,
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter,
- skolans internationella kontakter utvecklas, och
- skolpersonalen får kännedom om de internationella överenskommelser som Sverige har förbundit sig att beakta i utbildningen.”

Från regeringens hemsida på Internet:

“**PRESSMEDDELANDE** 18 oktober 2010

Utbildningsdepartementet

Högre krav på lärarkåren - lärarlegitimation

Regeringen överlämnar idag propositionen om lärarlegitimation till riksdagen.

- Nu höjs kraven i den svenska skolan. Lärarlegitimation införs från 2012 och innebär att enbart legitimerade lärare får fastanställas och enbart legitimerade lärare får sätta betyg.

- Ska vi stärka kvaliteten i den svenska skolan måste vi satsa på lärarkåren. Vi inför en ny lärarutbildning och storsatsar på fortbildning. Lärarlegitimationen blir en kvalitetsstämpel, säger utbildningsminister Jan Björklund.

För att få legitimation ska en lärare eller förskollärare ha examen och därefter ha visat sig lämplig för yrket under en introduktionsperiod på minst ett år. En mentor, som är legitimerad, ska ge råd och stöd under introduktionsperioden.

Legitimationerna ska utfärdas av Skolverket. En lärare eller en förskollärare kommer att bli behörig för viss verksamhet eller vissa skolformer, årskurser och ämnen. Endast legitimerade lärare och förskollärare får fastanställas och enbart de legitimerade får sätta betyg.

Vid Skolverket inrättas en ny nämnd - Lärarnas ansvarsnämnd. Nämnden ska kunna varna en lärare, till exempel för oskicklighet, och i allvarliga fall också dra in legitimationen.

Den nya skollagen fastställer nya karriärsteg för lärare och förskollärare genom att lektorer ska kunna utnämnas. Detta kopplas nu till legitimationen och lektorer ska utnämnas av Skolverket. Den som är legitimerad, har avlagt minst licentiatexamen och under minst fyra år visat pedagogisk skicklighet kan ansöka om att bli lektor.

De nya reglerna ska tillämpas fullt ut från och med den 1 juli 2012. “

Från Skolverkets hemsida på Internet 17 maj 2010:

Gymnasiet. Ämnesplaner

“Skolverket har fått i uppdrag att utarbeta och fastställa ämnesplaner för samtliga ämnen inom gymnasieskolan. Ämnesplanerna ska ersätta dagens kursplaner. Nedan framgår förslagen till ämnesplaner i alfabetisk ordning. Lämna även synpunkter på våra förslag till programstrukturer som finns under respektive program-sida.

De förslag som presenteras nu kommer att finnas tillgängliga på webben till den 16 augusti och därefter tas bort. Läs mer i missivbrevet till höger.

Matematik. Med anledning av att Skolverket förväntas få ett tilläggsuppdrag för ämnesplanen i matematik, läggs den ämnesplanen ut på remiss den 31 maj 2010

Ämnesplaner

[Administration](#)

[Affärskommunikation](#)

[Animation](#)

[Anläggning](#)

[Anläggningsförare](#)

[Arkitektur](#)

[Automationsteknik](#)

[Bageri och konditorikunskap](#)

[Beläggning](#)

[Berghantering](#)

[Betongkonstruktioner](#)
[Bevakning och säkerhet](#)
[Bild](#)
[Bildteori](#)
[Biologi](#)
[Biologi - naturbruk](#)
[Bygg och anläggning](#)
[CAD](#)
[Cirkus](#)
[Dansgestaltning](#)
[Dansorientering](#)
[Dansteknik](#)
[Dansteori](#)
[Dator- och kommunikationsteknik](#)
[Datorstyrd produktion](#)
[Design](#)
[Digitalt skapande](#)
[Djur](#)
[Djursjukvård](#)
[Driftsäkerhet och underhåll](#)
[Dryckeskunskap](#)
[Eldistributionsteknik](#)
[Elektronik](#)
[Elektronikproduktion](#)
[Elektroniksystem](#)
[Elektroteknik](#)
[Elementmontering](#)
[Ellära](#)

[Elmätteknik](#)
[Energiteknik](#)
[Engelska](#)
[Engelska för döva](#)
[Entreprenörskap](#)
[Estetisk kommunikation](#)
[Eventteknik](#)
[Fastighetsförvaltning](#)
[Fastighetservice](#)
[Film- och TV-produktion](#)
[Filosofi](#)
[Fordons och transportbranschen](#)
[Fordonsteknik](#)
[Formgivning](#)
[Fotografisk bild](#)
[Fritids- och friskvårdsverksamheter](#)
[Fritids- och idrottskunskap](#)
[Fysik](#)
[Företagsekonomi](#)
[Försäljning och kundservice](#)
[Geografi](#)
[Gerontologi och geriatrik](#)
[Godshantering](#)
[Godstransporter](#)
[Golvläggning](#)
[Grafisk kommunikation](#)
[Grafisk produktion](#)
[Grundläggande vård och omsorg](#)

[Gränssnittsdesign](#)
[Handel](#)
[Hantverk](#)
[Hantverkskunskap](#)
[Historia](#)
[Hotell](#)
[Humanistisk och samhällsvetenskaplig specialisering](#)
[Hund](#)
[Husbyggnad](#)
[Husbyggnad - specialyrken](#)
[Hygienkunskap](#)
[Hållbart samhälle](#)
[Hälsa](#)
[Häst](#)
[Idrott och hälsa](#)
[Industrirörteknik](#)
[Industritekniska processer](#)
[Information och kommunikation](#)
[Inköp och logistik](#)
[Installationsteknik](#)
[IT i vård och omsorg](#)
[Juridik](#)
[Järnvägsbyggnad](#)
[Järnvägsteknik](#)
[Karosseriteknik](#)
[Kemi](#)
[Klassisk grekiska - språk och kultur](#)
[Konferens och evenemang](#)

[Konst och kultur](#)
[Konstruktion](#)
[Kraft- och värmeteknik](#)
[Kyl- och värmepumpsteknik](#)
[Lackeringsteknik](#)
[Lager och terminal](#)
[Lantbruksdjur](#)
[Larm och säkerhetsteknik](#)
[Latin - språk och kultur](#)
[Ledarskap och organisation](#)
[Livsmedels- och näringskunskap](#)
[Ljudproduktion](#)
[Maskin och lastbilsteknik](#)
[Massage](#)
[Mat och dryck i kombination](#)
[Matematik \(Kommer den 31 maj 2010\)](#)
[Matlagningskunskap](#)
[Medicin](#)
[Medicinsk teknik](#)
[Mediekommunikation](#)
[Medieproduktion](#)
[Medier, samhälle och kommunikation](#)
[Mekatronik](#)
[Mobila arbetsmaskiner](#)
[Moderna språk](#)
[Modersmål](#)
[Motor- och röjmotorsåg](#)
[Mur- och putsverk](#)

[Musik](#)
[Musikteori](#)
[Måleri](#)
[Mat och butik](#)
[Måltids och branschkunskap](#)
[Människan](#)
[Människan i industrin](#)
[Människans språk](#)
[Människans säkerhet](#)
[Mät-, styr- och reglerteknik](#)
[Mönsterkonstruktion](#)
[Natur och landskapsvård](#)
[Naturbruk](#)
[Naturbrukets byggnader](#)
[Naturbruksteknik](#)
[Naturguidning](#)
[Naturkunskap](#)
[Naturvetenskaplig specialisering](#)
[Näthandel](#)
[Nätverksteknik](#)
[Odling](#)
[Odling i växthus](#)
[Pedagogik](#)
[Pedagogik i vård och omsorg](#)
[Pedagogiskt arbete](#)
[Personbilsteknik](#)
[Plåtslageriteknik](#)
[Processteknik](#)

[Produktionskunskap](#)
[Produktionsutrustning](#)
[Produktutveckling](#)
[Profildjupning](#)
[Programmering](#)
[Psykiatri](#)
[Psykologi](#)
[Religionskunskap](#)
[Rid- och körkunskap](#)
[Samhällskunskap](#)
[Sammanfogningsteknik](#)
[Serviceteknik - naturbruk](#)
[Serveringskunskap](#)
[Service och bemötande](#)
[Sjukvård](#)
[Skog, mark och vatten](#)
[Skogsproduktion](#)
[Skötsel av utemiljöer](#)
[Socialt arbete](#)
[Sociologi](#)
[Specialidrott](#)
[Specialpedagogik](#)
[Stycknings- och charkuterikunskap](#)
[Support och servicearbete](#)
[Svenska](#)
[Svenska för döva](#)
[Svenska som andraspråk](#)
[Teckenspråk för döva](#)

[Svenskt teckenspråk för hörande](#)

[Systemkunskap](#)

[Teater](#)

[Teknik](#)

[Teknik i vård och omsorg](#)

[Teknisk isolering](#)

[Tillverkningsunderlag](#)

[Transportteknik](#)

[Trädgårdsanläggning](#)

[Träkonstruktioner](#)

[Träningslära](#)

[Turism](#)

[Tätskikt i våtrum](#)

[Utställningsdesign](#)

[Vatten- och miljöteknik](#)

[Vattenkraftteknik](#)

[Webbteknik](#)

[Ventilationsplåtslageri](#)

[Ventilationsteknik](#)

[Verktygs- och materialhantering](#)

[Visuell kommunikation](#)

[Vvs- teknik](#)

[Vård och omsorg](#)

[Växtkunskap](#)

[Yttre miljö](#)

Den fortsatta processen

17 maj-16 aug 2010 Remiss för i princip alla ämnesplaner.

Oktober 2010 Skolverket fastställer ämnesplanerna.

Konsekvensutredningar

Konsekvensutredningar presenteras om ca en vecka.....”

“De 12 yrkesprogrammen är:

- Barn- och fritidsprogrammet (här ingår Karaktärsämnen inom Barn- och fritidsprogrammet, Idrott och hälsa samt Special-idrott)
- Bygg- och anläggningsprogrammet (här ingår Karaktärsämnen inom Bygg- och anläggningsprogrammet och Naturkunskap)
- El- och energiprogrammet (här ingår Karaktärsämnen inom El- och energiprogrammet)
- Fordons- och transportprogrammet(här ingår karaktärsämnen inom Fordons- och transportprogrammet)
- Handels- och administrationsprogrammet (här ingår karaktärsämnen inom Handels- och administrationsprogrammet)
- Hantverksprogrammet (här ingår karaktärsämnen inom Hantverksprogrammet)
- Hotell- och turismprogrammet(här ingår karaktärsämnen inom Hotell- och turismprogrammet)
- Industritekniska programmet (här ingår karaktärsämnen inom Industritekniska programmet)
- Naturbruksprogrammet (här ingår karaktärsämnen för Naturbruksprogrammet)

- Restaurang- och livsmedelsprogrammet (här ingår karaktärsämnen inom Restaurang- och livsmedelsprogrammet)
- VVS- och fastighetsprogrammet (här ingår karaktärsämnen inom VVS- och fastighetsprogrammet, Lärlingsutbildning och Sjöfart)
- Vård- och omsorgsprogrammet (här ingår karaktärsämnen inom vård- och omsorgsprogrammet, Modersmål och Tecken-språk för döva)

De sex högskoleförberedande programmen är:

- Ekonomiprogrammet (här ingår Ekonomiska ämnen, Entreprenörskap, juridiska ämnen och psykologi)
- Estetiska programmet (här ingår Estetiska ämnen, Svenska/ Svenska som andraspråk och Svenska för döva)
- Humanistiska programmet (här ingår Engelska, Engelska för döva , Filosofi, Klassiska språk, Moderna språk, Kulturhistoria och Teckenspråk för hörande)
- Naturvetenskapsprogrammet (här ingår Biologi, Fysik, Kemi och Matematik)
- Samhällsvetenskapsprogrammet (här ingår Karaktärsämnen inom Samhällsvetenskapsprogrammet, Media, Geografi, Historia, Religionskunskap och Samhällskunskap)
- Teknikprogrammet (här ingår Karaktärsämnen inom Teknikprogrammet och datorteknik) “

Från www.skolverket.se den 9mars2011:

“Gymnasieutbildning

(OBS! Ny gymnasieskola från och med 1 juli 2011. Länkar till information den nya gymnasieskolan 2011 finns i högerspalten)

Alla ungdomar i Sverige som har avslutat grundskolan har rätt till en treårig gymnasieutbildning. Gymnasieutbildningen ger grundläggande kunskaper för vidare studier och för ett framtida yrkes- och samhällsliv.

Till gymnasieutbildningen räknas gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Gymnasiesärskolan vänder sig till ungdomar med utvecklingsstörning.

Gymnasieskolan består av olika typer av program:

- 17 nationella program som pågår under 3 år. De är indelade i obligatoriska kurser, valbara kurser, individuella val, kärnämnen och projektarbete. Totalt finns det 17 olika nationella program.
- Individuella program för elever med speciella utbildningsbehov. Det kan till exempel handla om elever som vill gå en lärlingsutbildning.
- Specialutformade lokala program som kombinerar ämnen från olika nationella program.

Senast granskad: 23 december 2010

Innehållsansvar: [Informationsenheten](#)”

“De viktigaste förändringarna

Arbetet med Gy 2011 har sin främsta bakgrund i regeringens proposition Högre krav och kvalitet i den nya gymnasieskolan (prop. 2008/09:199) samt i utredningen Framtidsvägen - en reformerad gymnasieskola (SOU 2008:27). Nedan kan du läsa om de viktigaste förändringarna i förhållande till dagens gymnasieskola.

Innehåll på sidan:

- [18 nationella program](#)
- [Yrkesprogram - högskoleförberedande program](#)
- [Nya strukturer och ämnen](#)
- [Lärlingsutbildning](#)
- [Två typer av examen](#)
- [Ny betygsskala och nya ämnesplaner](#)
- [Riksrekryterande utbildningar och spetsutbildningar](#)
- [Vuxenutbildningen](#)
- [Programmen](#)
- [Övriga nyheter](#)

18 nationella program

Det ska finnas 18 nationella program i den nya gymnasieskolan. Den ska leda längre i fråga om kunskaper och kvalitet än dagens gymnasieskola.

Yrkesprogram -högskoleförberedande program

Regeringen anger en tydlig skillnad mellan yrkesprogram och högskoleförberedande program. Eleverna ska efter ett yrkesprogram vara bättre förberedda för yrkeslivet och utbildningen ska hålla hög 34

kvalitet och leda till skicklighet i yrket. Det ska vara möjligt att direkt påbörja en yrkesbana efter utbildningen. Alla elever på ett yrkesprogram ska också ha möjlighet att uppnå grundläggande högskolebehörighet under gymnasieutbildningen. De högskoleförberedande programmen ska bättre förbereda eleverna för högskolestudier än vad dagens gymnasie-skola gör.

Behörighetsreglerna för att få påbörja en gymnasieutbildning kommer att vara olika för yrkesprogram och högskoleförberedande program.

Nya strukturer och ämnen

Dagens kärnämnen kommer att ersättas av gymnasiegemensamma ämnen och kommer att kunna variera i omfattning mellan de olika programmen. Historia blir ett nytt sådant gymnasiegemensamt ämne. Varje program kommer att innehålla ett antal gemensamma karaktärsämnen, programfördjupning och individuellt val. Inom det individuella valet på yrkesprogrammen ska skolan erbjuda kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet. Estetiska kurser och kurser i idrott och hälsa ska alltid erbjudas på samtliga program.

Dessutom ska de nationella programmen innehålla ett gymnasiearbete som sammanfattar utbildningen på programmet. Gymnasiearbetet måste vara godkänt för att eleven ska få examen.

Lärlingsutbildning

Inom yrkesprogrammen ska det vara möjligt att välja en gymnasial lärlingsutbildning där eleven genomför en större del av utbildningen på en eller flera arbetsplatser. För att stärka samarbetet mellan gymnasieskolan och arbetslivet föreslår regeringen att programråd inrättas för yrkesprogrammen. Dels ett nationellt programråd för varje yrkesprogram och dels lokala programråd.

Två typer av examen

I den nya gymnasieskolan kan eleverna få en yrkesexamen eller en högskoleförberedande examen.

För yrkesexamen ska eleven ha 2500 poäng varav 2250 ska vara godkända. Eleven ska också ha godkänt i Svenska, alternativt Svenska som andraspråk 1, Engelska 5 och Matematik 1. Ett krav är också att eleven har godkänt i 400 poäng av de programgemensamma ämnena och ett godkänt gymnasiearbete. Även den som gått en lärlingsutbildning eller en skolförlagd yrkesutbildning kan uppnå en yrkesexamen.

För högskoleförberedande examen ska eleven ha 2500 poäng varav 2250 godkända. Eleven ska också vara godkänd i Svenska, alternativt Svenska som andraspråk 1, 2 och 3, Engelska 5 och 6 samt Matematik 1 och ha gjort ett godkänt gymnasiearbete.

Högskoleförberedande examen kommer att ge grundläggande högskolebehörighet. En yrkesexamen samt godkända betyg i Svenska, alternativt Svenska som andraspråk, 2 och 3 samt Engelska 6 ger också grundläggande högskolebehörighet. Alla elever på yrkesprogram ska ha rätt att läsa in de kurser som krävs för grundläggande högskolebehörighet.

Ny betygsskala och nya ämnesplaner

Regeringen föreslår en ny betygsskala med beteckningarna A-F. Eleven får betyg efter varje avslutad kurs. Skolverket kommer att utfärda nationella kunskapskrav för betygsstegen E, C och A. Ämnesplaner ska ersätta det som i dagens gymnasieskola heter kursplaner.

Ämnesplanerna ska i princip utformas på samma sätt som för grundskolan och vara uppbyggda med syfte och mål för undervisningen för hela ämnet samt med centralt innehåll och kunskapskrav för varje kurs inom ämnet.

Riksrekryterande utbildningar och spetsutbildningar

Det kommer att bli möjligt med olika former av riksrekryterande utbildningar i den nya gymnasieskolan. För att en utbildning ska bli riksrekryterande krävs att utbildningen är motiverad av behov på arbetsmarknaden som inte kan tillgodoses på annat sätt. Dessutom kan det finnas riksrekryterande utbildningar inom idrottsområdet och det estetiska området.

Försöksverksamheten med riksrekryterande gymnasial spetsutbildning kommer att anpassas och fortsätta inom matematik eller naturvetenskap, samhällsvetenskap eller humaniora.

Utöver riksrekryterande idrottsutbildningar, spetsutbildningar i idrott och inom det estetiska området ska det vara möjligt att inrätta andra idrottsutbildningar som prövas och godkänns av Skolverket. Dessa ska dessförinnan tillstyrkas av ett specialidrottsförbund.

Läs mer under rubriken Särskilda varianter i vänstermenyn.

Vuxenutbildningen

Gymnasieskolans ämnesplaner och kunskapskrav ska användas i den gymnasiala vuxenutbildningen, som motsvarar gymnasieskolan till mål och nivå. Samtidigt ska hänsyn tas till behov av individanpassning och flexibilitet. Detta är vuxenutbildningens särart.

En examen inom gymnasial vuxenutbildning ska ha samma omfattning som examen inom gymnasieskolan med undantag för ämnet idrott och hälsa. För yrkesexamen respektive högskoleförberedande examen ska samma regler gälla för gymnasial vuxenutbildning som för gymnasieskolan.

Programmen

Yrkesprogram
Barn- och fritidsprogrammet
Bygg- och anläggningsprogrammet
El- och energiprogrammet
Fordons- och transportprogrammet
Handels- och administrationsprogrammet
Hantverksprogrammet
Hotell- och turismprogrammet
Industritekniska programmet
Naturbruksprogrammet
Restaurang- och livsmedelsprogrammet
VVS- och fastighetsprogrammet
Vård- och omsorgsprogrammet
Högskoleförberedande program
Ekonomiprogrammet
Estetiska programmet
Humanistiska programmet
Naturvetenskapsprogrammet
Samhällsvetenskapsprogrammet
Teknikprogrammet

Övriga nyheter

Betoningen på entreprenörskap är stark, dels som en uppgift för hela gymnasieskolan dels som en möjlighet för elever att fördjupa sig i entreprenörskap inom samtliga program och särskilt uttryckt i vissa program.

Styrningen av den nya gymnasieskolan ska så långt det är möjligt vara lika för fristående och offentliga gymnasieskolor.

Senast granskad: 14 juni 2010

Innehållsansvar: [Gymnasieenheten](#)”

“Den nya gymnasieförordningen

Den 1 februari 2011 träder en ny gymnasieförordning (SFS 2010:2039) i kraft. Förordningen ska tillämpas på utbildning som påbörjas i höst.

För utbildningar som började före den 1 juli 2011 gäller den gamla gymnasieförordningen. En nyhet är att gymnasieförordningen nu även gäller för fristående skolor och gymnasiesärskolan. En annan nyhet är att introduktionsprogrammen fått ett eget kapitel. I förordningen finns också övergångsbestämmelser som bland annat reglerar hanteringen av elever som har haft ett studieavbrott från det gamla systemet.

Förordningen är indelad i 15 kapitel i delvis ny ordning jämfört med den gamla förordningen. Flera paragrafer har tagits bort eftersom dessa frågor istället regleras i den nya skollagen (SFS 2010:800). I högerspalten återfinner du dokumentet i pdf-format.

Senast granskad: 10 januari 2011
Innehållsansvar: [Gymnasieenheten](#)”

“En ny betygsskala

I samband med gymnasiereformen införs en ny betygsskala med fler betygssteg. Det innebär däremot inte ett nytt betygssystem. Den nya skalan och de nya kunskapskraven ska ge bättre förutsättningar för tydligare information och en rättvisare och mer nyanserad bedömning. Skalan är sexgradig från A till F med fem godkända och ett icke godkänt betygssteg.

Kunskapskrav

De nationella kunskapskraven som beskriver betygsstegen E, C och A relaterar till målpunkterna under rubriken ämnets syfte i ämnesplanerna. De relaterar också till det centrala innehållet i respektive kurs. Kunskapskraven är formulerade som en sammanhållen text och uttrycker vad eleven gör och med vilken kvalitet. Oavsett betygssteg beskriver kunskapskraven ett brett kunskapsregister. Huvudprincipen är att det ska finnas med samma aspekter av kunskap på såväl E-, C- som A-nivån och att progressionen mellan betygen synliggörs i de begrepp som är markerade i texten.

Nationella kunskapskrav finns för betygen E, C och A. Kunskapskraven innehåller för varje nivå en fullständig beskrivning av vad som krävs. En elev som uppfyller lägsta godtagbara kunskapskrav i sin helhet får betyget E. Betyget C får en elev om kunskapskraven för C är uppfyllda i sin helhet och betyget A om kunskapskraven för A är uppfyllda i sin helhet. Om en elev inte når kunskapskraven för E, får eleven betyget F.

Streck

När det saknas bedömningsunderlag för en elevs kunskaper på grund av mycket stor frånvaro ges ett streck istället för betyg. Skolan måste kunna redovisa de åtgärder som vidtagits i samband med frånvaron. En kurs där en elev fått ett streck kan inte ingå i en gymnasieexamen.

Till övervägande del

Betygen D och B speglar en kunskapsutveckling på väg mot nästa steg. Exempelvis får en elev som uppfyller kunskapskraven för E och till övervägande del kunskapskraven för C, betyget D. Bedömningen av "till övervägande del" är strikt relaterad till innehållet i kunskapskraven och är en kvalificerad pedagogisk bedömning som måste göras individuellt för varje elev. Kunskapskrav på B- respektive D-nivå ska inte formuleras....

En gemensam tolkning

Precis som tidigare är kollegialt arbete inom och utanför den egna skolan nödvändigt och värdefullt för att skapa en gemensam tolkning och förståelse av ämnesplanerna med sina kunskapskrav. För att underlätta det lokala tolkningsarbetet tillhandahåller Skolverket olika former av stöd som till exempel nationella prov, andra bedömningsstöd och förklarande material. Syftet är att uppnå en likvärdig och rättvis betygssättning.

Senast granskad: 25 november 2010

Innehållsansvar: [Gymnasieenheten](#)”

“Gymnasieskolans matematik i tre spår

Matematiken får tre spår som likställs när det gäller grundläggande högskolebehörighet. Idrott och hälsa får två specialiseringskurser.

Det är några av nyheterna i förslagen till gymnasiegemensamma ämnen som Skolverket redovisat för utbildningsminister Jan Björklund.

De spår som Skolverket föreslår i matematik är ett för yrkesprogrammen, ett för ekonomi-, samhällsvetenskaps-, humanistiska, estetiska och ekonomiprogrammen och ett för naturvetenskaps- och teknikprogrammen.

Yrkesprogrammen får kurserna 1a och 2a, ekonomi-, samhällsvetenskaps-, humanistiska, estetiska och ekonomiprogrammen får spår 1b, 2b och 3b, och teknik och naturvetenskapsprogrammet får spår 1c, 2c och 3c. Dessutom föreslår Skolverket en fjärde och femte kurs samt en specialiseringskurs för ytterligare fördjupning i matematik. Den fjärde kursen är även obligatorisk i en inriktning på teknik- och naturvetenskapsprogrammen.

Oavsett vilket spår eleven väljer får eleven grundläggande högskolebehörighet. Den elev som vill, kan läsa kurser på högre nivå utanför det spår som är anpassat för elevens program.

Idrott och hälsa får två specialiseringskurser

I Skolverkets förslag har ämnet idrott och hälsa två specialiseringskurser.

- I remissförslaget hade vi bara en specialiseringskurs, men vi fick mycket synpunkter på att elever ska kunna specialisera sig ytterligare i någon idrott, säger Cecilia Sandberg, projektledare på Skolverket för gymnasiereformen, Gy 2011.

Specialiseringskurserna är på 100 poäng vardera och ger elever möjlighet att profilera sig.

- De här specialiseringskurserna leder inte till någon elitsatsning och skiljer sig därmed från ämnet specialidrott, som bara får erbjudas av nationellt godkända idrottsutbildningar eller riksrekryterande idrottsutbildningar, berättar Peter Bohman som också är projektledare för gymnasiereformen.

Internationellt perspektiv

I Skolverkets förslag blir skillnaden större mellan svenska och svenska som andraspråk än idag. I ämnesplanerna betonas ämnenas olika karaktär, där till exempel språkutveckling är mer betonat i svenska som andraspråk.

I religionskunskapen föreslår Skolverket en specialiseringskurs utöver kurserna ett och två. Eleven kan till exempel specialisera sig inom en eller flera religioner eller livsåskådningar.

I engelskan blir det internationella perspektivet tydligare och kurserna blir närmare knutna till den europeiska referensramen för språk, vilket är bra om man vill kunna dokumentera och visa sina språkkunskaper utomlands.

Bakgrund

I den nya gymnasieskolan kommer det att finnas nio gymnasiegemensamma ämnen. Dessa är engelska, historia, idrott och hälsa, matematik, naturkunskap, religionskunskap, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk. Idag läser alla elever samma kärnämnen och med samma omfattning, men i den nya gymnasieskolan kommer de gymnasiegemensamma ämnena att variera i omfattning mellan olika program. Olika program kommer också att kunna ha kurser av med delvis olika innehåll. Riksdagen har bestämt att estetisk verksamhet försvinner som kärnämne och att historia tillkommer som gymnasiegemensamt ämne.

Det gymnasiegemensamma ämnet naturkunskap finns inte på naturvetenskaps- och teknikprogrammen. På teknikprogrammet läser man istället kemi och fysik och på naturvetenskapsprogrammet kemi, fysik och biologi.

Förutom de gymnasiegemensamma ämnena, arbetar Skolverket fram ytterligare cirka 200 ämnesplaner med cirka 800 kurser. Det är regeringen som beslutar om de gymnasiegemensamma ämnena och Skolverket som beslutar om de övriga. När regeringen fattar beslut är ännu inte klart. Skolverket fastställer ämnesplanerna för övriga ämnen i slutet av oktober.

Text: Ulrika Hallin

Senast granskad: 23 september 2010

Innehållsansvar: [Gymnasieenheten](#)”

“Sök ämnen och kurser

Här kan du söka bland gymnasieskolans kursplaner och ämnesbeskrivningar. Uppgifter om studievägar, ämnen, kurser och skolor för alla skolformer hittar du på webbplatsen **Kursinfo**.

NAMN / DEL AV NAMN / KURSKOD

[Förskola & skola](#)

[Gymnasieskola](#)

[Kursplaner](#)

[Reviderade kursplaner](#)

[Fler kurser ska erbjudas](#)

[Sök ämnen och kurser](#)

[Publikationer](#)

[Kontakta oss](#)

KURSINFO 2010/11

Innehåll

I **KURSINFO** finns uppgifter om studievägar, ämnen, kurser och skolor för alla skolformer. Betygskriterierna finns efter målbeskrivningen för respektive kurs. Under "Gå direkt till ..." finns länkar till några särskilda webbplatser.

Klicka på [Login](#) för att uppdatera information om skolan.

Sökning

Överst på varje sida under respektive skolform finns sökfönster där det går att söka på hela eller delar av koder, namn och ord i texten. Under **Sökning/Listor/Navigering** går det också att söka på hela eller delar av koder eller namn och där finns också möjlighet till fritextsökning.

Äldre kursplaner

De senaste kursplanerna finns i KURSINFO 2010/11. Tabellen nedan visar under vilket år tidigare gällande kursplaner kan sökas för de skolformer som reviderats efter 1999.

Skolform	Nya gäller från	Tidigare söks under
Grundskola	2000-07-01	1999/00
Gymnasial utbildning	2000-07-01	1999/00
Gymnasiesärskola	2002-07-01	2001/02
Obligatorisk särskola	2002-07-01	2001/02
Sameskola	2003-07-01	2002/03
Specialskola	2002-07-01	2002/03
Svenskundervisning för invandrare (sfi)		
	2002-08-01	2001/02
	2009-01-01	2007/08

Här finns länk till en förteckning över [alla kurser som förekommit i gymnasieskolan sedan 1994](#) (pdf-dokument).

Tim- och kursplaner som hör till *linjegymnasiet* finns under *2008/09 -> Gymnasial utbildning -> Övrig information*. Ännu äldre gymnasieutbildningar kan man söka på bibliotek (se också "Vanliga frågor" som finns under varje skolform).

Om Du är osäker på hur Du skall gå tillväga kan Du använda systemets hjälpsidor.

På denna informationssida kommer att meddelas när det görs några större förändringar av systemet.

Skolverket tar gärna emot synpunkter på systemets utformning till e-postadress skolverket@skolverket.se

Skolverket

| 106 20 Stockholm | Besöksadress: Alströmergatan 12 och Strandbergsgatan 61 | Telefon: 08-527 332 00 | Fax: 08-24 44 20 | E-post: [Kontakta oss](#)

“Webbkarta

Förskola & skola

[Förskoleverksamhet](#)

[Skolbarnsomsorg](#)

[Förskoleklass](#)

[Grundskola](#)

[Sameskola](#)

[Specialskola](#)

[Särskola](#)

[Gymnasieskola](#)

[Vuxenutbildning](#)

[Dansarutbildning](#)

[Aktuella reformer](#)

[Fristående skolor](#)

[Utbildning utomlands](#)

[Funktionsnedsättning](#)

[Karta över utbildningssystemet](#)

[Inflytande och delaktighet](#)

[Skoladresser](#)

Lagar & regler

[Skollagen](#)

[Läroplaner](#)

[Förordningar](#)

[Programmål](#)

[Föreskrifter](#)

[Allmänna råd](#)

[SKOLFS](#)

[Nya SKOLFS](#)

[Övriga lagar](#)

[Fristående skolor](#)

[Tolkning och vägledning](#)

Kursplaner & betyg

[Kursplaner & betygskriterier](#)

[Läroplaner](#)

[Om betygssystemet](#)

[Obligatoriska skolan](#)

[Frivilliga skolan](#)

[Bedömningsexempel](#)

[Betygsdokument](#)

[Referensram för språk](#)

[Internationellt](#)

[Frågor och svar](#)

[Reportage](#)

Prov & bedömning

[Nationella prov](#)

[Bedömningsstöd](#)

[Rapporter, reportage & filmer](#)

[Frågor och svar](#)

Utveckling & bidrag

[Skolans värdegrund](#)

[Ämnesutveckling](#)

[Ämnesövergripande frågor](#)

[Lärarlegitimation](#)

[Ledning](#)

[Kvalitetsarbete](#)

[Hälsa](#)

[Statsbidrag](#)

[Forskning](#)

[It i skolan](#)

Statistik & analys

[Statistik](#)

[Analyser och utvärderingar](#)

[Läget i svenska skolväsendet](#)

[Internationella studier](#)

[Månadens tal](#)

Om oss

[Om Skolverket](#)

[Vad gör Skolverket?](#)

[Organisation](#)

[Instruktion](#)

[Årsredovisningar](#)

[Regleringsbrev](#)

[Skolverkets diarium](#)

[Remisser](#)

[Regeringsuppdrag](#)

[Publicerat](#)

[Lediga jobb](#)

[Skolverkets upphandlingar](#)

[Våra webbplatser](#)

[Frågor och svar](#)

[Krishantering](#)

[Lättläst](#)

[Om Skolinspektionen](#)

[Replik](#)

[Kontakta oss](#)

Senast granskad: 2 februari 2005

Innehållsansvar: [Informationsenheten](#)”

Skolinspektionen

“Webbkarta

Tillsyn & granskning

[Alla elever ska kunna nå målen](#)

[Senaste beslut](#)

[Beslut februari 2011](#)

[Beslut januari 2011](#)

[Beslut december 2010](#)

[Beslut november 2010](#)

[Beslut oktober 2010](#)

[Beslut september 2010](#)

[Övergripande rapporter](#)

[Vägledning](#)

[Särskilt stöd](#)

[Pedagogisk ledning](#)

[Normer och värden](#)

[Kunskap, betyg och bedömning](#)

[Särskilda frågor](#)

[Avgifter](#)

[Drogtester](#)

[Skolavslutningar](#)

[Regelbunden tillsyn](#)

[Så går tillsynen till](#)

[Skolenkäten](#)

[Frågor och svar](#)

[Skolenkäten - flera språk](#)

[Vanliga brister](#)

[Snabbtesta din skola](#)

[Detta bedömer vi](#)

[Kommunal förskoleverksamhet](#)

[Kommunal skolbarnsomsorg](#)

[Kommunal förskoleklass och grundskola](#)

[Kommunal gymnasieskola](#)

[Kommunal vuxenutbildning](#)

[Kommunal huvudman](#)

[Fristående förskoleklass och grundskola](#)

[Fristående gymnasieskola](#)

[Obligatorisk särskola](#)

[Regelbunden tillsyn i Göteborg](#)

[Regelbunden tillsyn i Malmö](#)

[Tillsynsbeslut Malmö](#)

[Statistik regelbunden tillsyn](#)

[Regelbunden tillsyn 2009](#)

[Regelbunden tillsyn 2008](#)

[Förskoleverksamhet](#)

[Skolbarnsomsorg](#)

[Grundskola](#)

[Gymnasieskola](#)

[Vuxenutbildning](#)

[Flygande tillsyn](#)

[Idrott och hälsa](#)

[Skolbeslut](#)

[Riktad tillsyn](#)

[Förarutbildningar](#)

[HVB-elevs rätt till utbildning](#)

[Kommunernas tillsyn av enskild verksamhet](#)

[Mottagande i särskola](#)

[För föräldrar](#)

[Så görs granskningen](#)

[Skolinspektionens beslut](#)

[Detta gäller för särskolan](#)

[Detta visade granskningen 2010](#)

[Skolinspektionens förslag till regeringen](#)

[Skolpliktsbevakning](#)

[Specialskolan](#)

[Tillsyn av fristående skolor](#)

[Tillsyn av MoveITgymnasierna](#)

[Tillsyn av Edicongymnasierna](#)

[Kvalitetsgranskning](#)

[Pågående kvalitetsgranskningar](#)

[Betygssättningen i gymnasieskolan 2010](#)

[Engelska i grundskolan 2010](#)

[Fysik i grundskolan 2010](#)

[Förskolans pedagogiska uppdrag](#)

[Läs- och skrivsvårigheter/dyslexi i grundskolan](#)

[Musik i grundskolan](#)

[Ändamålsenlighet och resultat i svenskundervisningen för invandrare \(sfi\)](#)

[Avslutade kvalitetsgranskningar](#)

[Betygssättning](#)

[Alla rapporter och beslut](#)

[Resultat](#)

[Rekommendationer och åtgärder](#)

[Goda exempel](#)

[Krav på betygssättningen](#)

[Så gjordes granskningen](#)

[Länkar](#)

[Elever med funktionsnedsättning](#)

[Alla rapporter och beslut](#)

[Engelska](#)

[Flerspråkiga elever](#)

[Alla rapporter och beslut](#)

[Resultat](#)

[Rekommendationer](#)

[Goda exempel](#)

[Så gjordes granskningen](#)

[Fritidshem](#)

[Alla rapporter och beslut](#)

[Fritidshemmens uppdrag](#)

[Övergripande resultat](#)

[Slutsatser och rekommendationer](#)

[Goda exempel](#)

[Så gjordes granskningen](#)

[Fysik](#)

[Alla rapporter och beslut](#)

[Resultat](#)

[Kritiska områden](#)

[Goda exempel](#)

[Skolornas åtgärder](#)

[Så gjordes granskningen](#)

[Studie av läromedel](#)

[Hem för vård eller boende](#)

[Alla rapporter](#)

[Läromedel](#)

[Alla rapporter och beslut](#)

[Resultat](#)

[Så gjordes granskningen](#)

Läsprocessen

Alla rapporter och beslut

De viktigaste resultaten

Slutsatser och rekommendationer

Goda exempel

Så gjordes granskningen

Matematik

Alla rapporter och beslut

Övergripande resultat

Slutsatser och rekommendationer

Goda exempel

Kompetensmål

Så gjordes granskningen

Moderna språk

Alla rapporter och beslut

Resultat

Goda exempel

Moderna språk – bakgrund

Så gjordes granskningen

Nyanlända elever

Alla rapporter

Övergripande resultat

Slutsatser och rekommendationer

Så gjordes granskningen

Skolans skyldigheter

Fakta om nyanlända elever

Fördjupningsmaterial

Rektors ledarskap

Alla rapporter och beslut

Resultat

Detta kan skolan göra

Två bilder av ledarskap

Så gjordes granskningen

Rätten till kunskap

Alla rapporter och beslut

Resultat

Detta kan skolan göra

Goda exempel

Så gjordes granskningen

Samhällskunskap

Alla beslut och rapporter

Resultat

Goda exempel

Så gjordes granskningen

Självstudier

Alla beslut

Så gjordes granskningen

Svenska för invandrare (sfi)

[Alla rapporter och beslut](#)
[Bakgrund och fakta om sfi](#)
[Lättläst text om svenska för
invandrare \(sfi\)](#)
[Så gjordes granskningen](#)

[Svenska i grundsärskolan](#)
[Alla rapporter och beslut](#)
[Resultat](#)
[Rekommendationer](#)
[Lättläst om särskolan](#)
[Fakta om särskolan](#)
[Så gjordes granskningen](#)

[Svenska i gymnasieskolan](#)
[Alla rapporter och beslut](#)
[Resultat](#)
[Rekommendationer](#)
[Goda exempel](#)
[Så gjordes granskningen](#)

[Trakasserier och kränkningar](#)
[Alla rapporter och beslut](#)
[Resultat](#)
[Rekommendationer](#)
[Goda exempel](#)
[Så säger lagen](#)

[Kränkningar, trakasserier och
mobbing](#)
[Så gjordes granskningen](#)
[Fördjupningsmaterial](#)
[Uppföljning av elever](#)
[Alla rapporter och beslut](#)
[Resultat](#)
[Rekommendationer](#)
[Så gjordes granskningen](#)

[Yrkesförberedande utbildning](#)
[Alla beslut och rapporter](#)
[Resultat](#)
[Exempel: Fyra elever berättar](#)
[Rekommendationer](#)
[Så gjordes granskningen](#)

[Kontrollrättning av nationella prov](#)
[Kontrollrättning 2010/2011](#)
[Kontrollrättning 2009/2010](#)
[Så gjordes kontrollrättningen 2009/2010](#)
[Frågor & svar kontrollrättning
2009/2010](#)
[Resultat för enskilda skolor 2009/2010](#)

[Kommun för kommun](#)
[Vem inspekterar var?](#)

[Göteborg](#)

[Linköping](#)

[Lund](#)

[Stockholm](#)

[Umeå](#)

[Lagar & regler](#)

Söka tillstånd

[Starta fristående skola](#)

[Ansök här](#)

[Kommunernas yttranden](#)

[Inriktningar](#)

[Förändra fristående skola](#)

[Betygsrätt för vuxenutbildning](#)

[Bidrag till fristående skolor](#)

[Riksprislista](#)

[Regler](#)

[Databaser och diarium](#)

[Statistik fristående skolor](#)

[Ansökningar 1997-2010](#)

[Ansökningar 2010](#)

[Ansökningar 2009](#)

[Beslut 2007-2009](#)

[Beslut om 2009 års ansökningar](#)

[Beslut om 2008 års ansökningar](#)

Att anmäla

[Prata med skolan först!](#)

[Vad kan du kräva av skolan?](#)

[Göra en anmälan](#)

[Vill du vara anonym?](#)

[När du har anmält](#)

[Databaser och diarium](#)

[Statistik anmälningar](#)

[Anmälningar och beslut 2010](#)

[Beslut 2009](#)

[Anmälningar 2009](#)

[Anmälningar och beslut 2008](#)

Barn- och elevombudet

[Sök](#)

[Blogg](#)

[Lars Arrhenius](#)

[Frågor och svar](#)

[För lärare](#)

[Lagstiftningen](#)

[Planer mot kränkande behandling och diskriminering](#)

[Statistik och beslut](#)

[Exempel på beslut - kränkningar av vuxna](#)

[Exempel på beslut - kränkningar mellan elever](#)

[Publikationer](#)

[Press](#)

[Pressbilder](#)

[Statistik och beslut](#)

[Om BEO](#)

[Kontakta BEO](#)

[Länkar](#)

[BEO utbildar](#)

[För föräldrar](#)

[Tips till föräldrar](#)

[... veta mer om BEO](#)

[Länkar](#)

[BEO utbildar](#)

[Seminarium: Stoppa kränkningar i skolan](#)

[Kontakta BEO](#)

[... göra en anmälan](#)

[... veta mer om lagen](#)

[Planer mot kränkande behandling och diskriminering](#)

[Skolinspektionen](#)

[Nyheter](#)

[Webbartiklar](#)

[Artiklar i media](#)

[Pressmeddelanden](#)

[Prenumerera](#)

[Nyhetsbrev](#)

[Importerera nyheter via RSS](#)

[Om oss](#)

[Kontakta oss](#)

[Press](#)

[Artiklar i media](#)

[Pressmeddelanden](#)

[Bilder](#)

[Lediga jobb](#)

[Status för rekrytering](#)

[Överklagan](#)

[Organisation](#)

[Insynsrådet](#)

[Ledning](#)

[Huvudkontoret](#)

[Avdelningen i Göteborg](#)

[Avdelningen i Linköping](#)

[Avdelningen i Lund](#)

[Avdelningen i Stockholm](#)

[Avdelningen i Umeå](#)

[Verksamhet](#)

[Historik](#)

[Uppdrag](#)

[Dokument](#)

[Databaser och diarium](#)

[Publikationer](#)

[Statistik](#)

[Remissyttranden](#)

[Skolforum 2010](#)

[Skolinspektionens dag 2010](#)

[Skolinspektionens dag 2009](#)

[Märke](#)

[Om webbplatsen](#)

[Ladda ned filer](#)

[Om Skolverket](#)

Sök ärenden och beslut

Skolinspektionens rapporter, dokument, beslut och andra handlingar finns samlade i databaser och i vårt diarium. Här hittar du en lista på det som du kan komma åt från webben:

[Databaser och diarium](#)

Skolinspektionen

Postadress:

Box 23069, 104 35 Stockholm

Besöksadress:

Sveavägen 159, Stockholm

Tel: 08-586 080 00.

E-post: skolinspektionen@skolinspektionen.se

Fler skolmyndigheter

[Överklagandenämnden, ÖKN](#) prövar vissa överklagade beslut.

[Skolverket](#) samlar och sprider kunskap om skolan.

[Specialpedagogiska skolmyndigheten \(SPSM\)](#)

ger stöd till huvudmän.

Skolverkets upplysningstjänst

Skolverkets upplysningstjänst svarar på allmänna frågor, men tar inte ställning i enskilda ärenden. **Tel:** 08-527 332 00, vard. 9-16.30.

E-post: upplysningstjansten@skolverket.se “